

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

STRATEGIA COMUNĂ PRIVIND ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII SERVICIILOR SOCIALE FURNIZATE PERSOANELOR VÂRSTNICE DIN BYALA - GRĂDINARI

UAT COMUNA
GRĂDINARI

www.interregrobg.eu

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

STRATEGIA COMUNĂ PRIVIND ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII SERVICIILOR SOCIALE FURNIZATE PERSOANELOR VÂRSTNICE DIN BYALA - GRĂDINARI

elaborată în cadrul proiectului "SoBy: Îmbunătățirea coordonării și a politicilor sociale din Municipality Byala și Comuna Grădinari pentru o regiune transfrontalieră mai eficientă", cod ROBG-278, cofinanțat în cadrul Programului Interreg V-A România - Bulgaria, Axa prioritară 5 - O regiune eficientă

Elaborator: S.C. Synesis Partners S.R.L.

România, 2020

UAT COMUNA
GRĂDINARI

www.interregrobg.eu

Cuprins

Capitolul 1. Identificarea și definirea cadrului legislativ și programatic în domeniul serviciilor sociale furnizate persoanelor vârstnice. Analiză efectuată la nivelul statelor partenere, respectiv România și Bulgaria.....	8
1.1. Orientări strategice ale UE privind îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice	8
1.2. Reglementări-cadru privind serviciile sociale la nivelul statelor partenere, respectiv România și Bulgaria	10
1.2.1. Reglementări generale privind serviciile sociale la nivelul României: reglementări legislative, documente programatice fundamentale	11
1.2.2. Reglementări generale privind serviciile sociale la nivelul Bulgariei:	13
1.3. Reglementări specifice privind furnizarea de servicii sociale persoanelor vârstnice	15
1.3.1. Reglementări specifice privind furnizarea de servicii sociale persoanelor vârstnice la nivelul României: reglementări legislative, documente programatice fundamentale	15
1.3.2. Reglementări specifice privind furnizarea de servicii sociale persoanelor vârstnice la nivelul Bulgariei: reglementări legislative, documente programatice fundamentale.....	18
Capitolul 2. Descrierea situației existente în cele două comunități	20
2.1. Specificul pe care îl prezintă vârstnicii din Byala și Grădinari	20
2.1.1. Particularități ale vârstnicilor din Comuna Grădinari	20
2.1.2. Particularități ale vârstnicilor din Municipality Byala	25
2.2. Competențele exercitate de către autoritățile administrației publice locale în ceea ce privește furnizarea serviciilor sociale pentru vârstnici.....	30
2.2.1. Competențe exercitate de către autoritățile administrației publice locale în ceea ce privește furnizarea serviciilor sociale pentru vârstnici în Comuna Grădinari	30
2.2.2. Competențe exercitate de către autoritățile administrației publice locale în ceea ce privește furnizarea serviciilor sociale pentru vârstnici în Municipality Byala	34
2.3. Principalele tipuri de servicii și măsuri destinate persoanelor vârstnice din cele două comunități	38
2.3.1. Principalele tipuri de servicii și măsuri destinate persoanelor vârstnice din Comuna Grădinari ...	38

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

2.3.2. <i>Principalele tipuri de servicii și măsuri destinate persoanelor vârstnice din Municipality Byala</i>	41
--	----

Capitolul 3. Analiza SWOT a sectorului serviciilor sociale furnizate persoanelor vârstnice la nivelul celor două comunități 47

3.1. Metodologia de culegere și prelucrare a datelor	47
3.2. Analiza SWOT a sectorului serviciilor furnizate persoanelor vârstnice la nivelul Comunei Grădinari	50
3.3. Analiza SWOT a sectorului serviciilor furnizate persoanelor vârstnice la nivelul Municipality Byala	53
3.4. Concluzii privind principalele probleme diagnosticate. Analiză comparativă la nivelul celor două comunități în ceea ce privește calitatea serviciilor sociale furnizate vârstnicilor	58

Capitolul 4. Direcții de acțiune în vederea îmbunătățirii calității serviciilor sociale furnizate persoanelor vârstnice din Municipality Byala și Comuna Grădinari 60

4.1. Viziunea, misiunea și obiectivele propuse în cadrul prezentei Strategii.....	60
4.2. Linii directe de acțiune în vederea îmbunătățirii calității serviciilor sociale furnizate persoanelor vârstnice din Municipality Byala și Comuna Grădinari	61
4.3. Plan de acțiune: acțiuni propuse, resurse, termene, surse de finanțare, rolul partenerilor în implementarea acțiunilor strategice	62
4.4. Tabel financiar indicativ. Indicatori de monitorizare și actualizare a strategiei	69

Concluzii..... 74

Bibliografie..... 76

Anexe..... 80

Lista Figurilor

Figura 1. Distribuția populației vârstnice în Comuna Grădinari	21
Figura 2. Distribuția pe sexe a persoanelor vârstnice.....	22
Figura 3. Riscul de excluziune socială în rândul persoanelor în vârstă la nivel național	25
Figura 4. Distribuția populației vârstnice în Municipality Byala.....	27
Figura 5. Distribuția pe sexe a populației vârstnice în Municipality Byala	27
Figura 6. Venitul mediu lunar în perioada 2017-2019 la nivelul Municipality Byala	28
Figura 7. Numărul de beneficiari seniori al serviciilor de îngrijire la domiciliu în cadrul Municipality Byala.....	44
Figura 8. Distribuția pe sexe a persoanelor cazate în căminul pentru bătrâni în Municipality Byala	46
Figura 9: Structura metodologiei de cercetare	48

Lista Tabelelor

Tabelul 1. Venitul mediu lunar din pensii la nivel național, regional și județean în perioada 2013-2019	23
Tabelul 2. Rata sărăciei în rândul persoanelor vârstnice la nivel național	24
Tabelul 3. Venitul mediu lunar în perioada 2017-2019 pe grupe.....	29
Tabelul 4. Rata sărăciei și excluziunii sociale în anul 2018 la nivel național în Bulgaria	30
Tabelul 5. Situația persoanelor cu handicap la nivelul Județului Giurgiu în anul 2018	33
Tabelul 6. Situația serviciilor sociale pentru persoanele vârstnice în Județul Giurgiu la nivelul anului 2020	34
Tabelul 7. Analiză SWOT la nivelul Comunei Grădinari privind situația socio-demografică	50
Tabelul 8. Analiză SWOT la nivelul Comunei Grădinari privind competențele exercitate de primărie.....	51
Tabelul 9. Analiză SWOT la nivelul Comunei Grădinari privind tipurile de servicii sociale	52
Tabelul 10. Analiză SWOT la nivelul Municipality Byala privind situația socio-demografică.....	54
Tabelul 11. Analiză SWOT la nivelul Municipality Byala privind competențele exercitate de primărie	55
Tabelul 12. Analiză SWOT la nivelul Municipality Byala privind tipurile de servicii sociale	56
Tabelul 13. Planul de acțiune în implementarea acțiunilor strategice la nivelul social în Comuna Grădinari și Municipality Byala.....	63
Tabelul 14. Tabel financiar indicativ de monitorizare și actualizare a strategiei	70

Preambul

Strategia de față este elaborată pornind de la necesitatea constituirii unei baze empirice privind situația socială a persoanelor în vârstă. Analiza efectuată în strategia curentă are drept **scop îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice**, metodele și practicile sugerate fiind adaptate la situația particulară a vârstnicilor din Comuna Grădinari, România și Municipality Byala din Bulgaria.

Parte a proiectului „SoBy: Îmbunătățirea coordonării și a politicilor sociale din Municipality Byala și Comuna Grădinari pentru o regiune transfrontalieră mai eficientă” cu codul ROBG-278, strategia curentă are ca și obiectiv general **identificarea principalelor probleme cu care se confruntă persoanele în vârstă din cele două localități**. Proiectul în cadrul căruia este elaborată strategia de față se încadrează în Programul INTERREG V-A România-Bulgaria, Axa prioritară 5- o regiune eficientă.

Pornind de la obiectivul general, în cadrul strategiei elaborate sunt asumate următoarele obiective specifice:

- crearea cadrului informațional necesar pentru furnizarea unor servicii sociale adecvate persoanelor în vârstă;
- stabilirea contextului în cadrul căruia urmează a fi implementate direcțiile de acțiune în vederea îmbunătățirii calității vieții persoanelor vârstnice;
- evaluarea situației existente a persoanelor vârstnice în cele două localități;
- analiza serviciilor sociale oferite vârstnicilor în vederea stabilirii curențelor instituționale și a nevoilor de îmbunătățire.

În acest context, în vederea atingerii acestui deziderat, documentul este structurat în patru capitole principale, prezentate succint în continuare:

Primul capitol a vizat identificarea și definirea cadrului legislativ și programatic în domeniul serviciilor sociale furnizate persoanelor vârstnice. Definirea coordonatelor legislative și programatice a fost efectuată prin raportarea la nivelul statelor partenere, respectiv România și Bulgaria, prezentându-se principalele reglementări ce țin de cadrul serviciilor sociale, dar și elementele specifice privind furnizarea de servicii sociale persoanelor vârstnice.

În **al doilea capitol** a fost realizată descrierea situației existente în cele două comunități prin raportarea la specificul pe care îl prezintă vârstnicii din Byala și Grădinari. Particularitățile situației vârstnicilor redată în acest capitol au fost completate prin analiza competențelor exercitate de către autoritățile administrației publice locale în ceea ce privește furnizarea serviciilor sociale pentru această grupă aflată în situație de risc și prin descrierea principalelor tipuri de servicii și măsuri

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

destinate acestora ce s-au putut observa atât în localitatea din România, cât și în cea din Bulgaria.

Capitolul trei cuprinde analiza SWOT a sectorului serviciilor sociale furnizate persoanelor vârstnice la nivelul celor două comunități. Dată fiind extinderea internațională a ariei de studiu, capitolul de față a fost scindat în două părți distincte, efectuându-se o analiză SWOT asupra datelor culese din Comuna Grădinari și o altă analiză pe baza informațiilor analizate pentru situația Municipality Byala. Capitolul se încheie prin trasarea unor direcții ce prevăd principalele probleme diagnosticate efectuându-se o analiză comparativă la nivelul celor două comunități în ceea ce privește calitatea serviciilor sociale furnizate vârstnicilor.

Ultimul capitol redă principalele direcții de acțiune în vederea îmbunătățirii calității serviciilor sociale furnizate. În secțiunea aceasta au fost elaborate misiunea, viziunea și obiectivele principale pentru strategia curentă și constituite liniile directoare de acțiune alături de planul de implementare a recomandărilor și tabelul financiar indicativ. Tot în cadrul acestei ultime secțiuni au fost concepute o serie de instrumente de monitorizare și actualizare obiectivelor și proiectelor indicate pe baza acestora.

Documentul se finalizează cu o serie de **concluzii** privind principalele aspecte dezbătute de-a lungul strategiei, trasate pe fiecare componentă în parte.

Capitolul 1.

Identificarea și definirea cadrului legislativ și programatic în domeniul serviciilor sociale furnizate persoanelor vârstnice. Analiză efectuată la nivelul statelor partenere, respectiv România și Bulgaria

În capitolul de față se vor prezenta elementele de structură legislativă care stau la baza domeniului serviciilor sociale furnizate pentru persoanele vârstnice corelate cu aspecte generale, planuri și obiective la nivel național și general în ceea ce privește îmbunătățirea calității vieții vârstnicilor. Capitolul începe cu o perspectivă generală asupra fenomenului îmbătrânirii perceput la nivel european, urmând apoi a fi prezentate reglementări cadru în ceea ce privește structura serviciului social în România și Bulgaria. Capitolul se încheie cu o descriere a particularităților serviciilor sociale din cele două țări în sfera asistenței pentru persoanele vârstnice.

1.1. Orientări strategice ale UE privind îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice

Îmbătrânirea populației constituie un fenomen asupra căruia percepția socială a dezvoltat mai multe perspective de-a lungul timpului. În contextul actual, reducerea natalității și creșterea speranței medii de viață au dus la o creștere a numărului vârstnicilor ducând la apariția unei problematice în ceea ce privește găsirea celor mai bune soluții pentru ca societatea și ramurile direct vizate, să nu se confrunte cu un dezechilibre constante. Îmbătrânirea populației prevede, astfel, regândirea multidimensională a abordărilor sociale în plan demografic, social, politic, economic, dar și din punct de vedere al sănătății și asistenței sociale.

La nivel global **conceptul de îmbătrânire a populației** sugerează îndeosebi o perspectivă asupra individului, având repercusiuni asupra dimensiunii biologice și psihologice ale individului, de la naștere și până la moarte. În UE și OCDE **pragul bătrâneții este stabilit la 65 de ani, în timp ce ONU folosește în analize două variante: 60 și 65 ani**¹.

Estimările făcute de institutele de statistică naționale și internaționale indică faptul că în **perioada 2010-2050, se va modifica fundamental structura populației pe grupe de vârstă**. Persoanele cu vârste de peste 65 de ani vor reprezenta în anul 2050 peste 30% din

¹ United Nations. (n.d.) World Population Ageing: 1950 - 2050, disponibil la adresa <http://www.un.org/esa/population/publications/worldageing19502050/>, accesat la data de 11.05.2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

totalul populației, față de 17% în 2010, în timp ce ponderea populației de 24 de ani, se va reduce în același interval de timp, de la 30% la 23%². Între 2015 și 2030, ponderea persoanelor în vârstă de 60 de ani și peste se estimează să crească cu 56%³.

Raportat la **orientările strategice** ale Uniunii Europene privind **îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice**, prin analiza strategiilor demarate și a proiectelor implementate de către Comisia Europeană în ultima decadă se remarcă o orientare bidimensională fiind prevăzute direcții și acțiuni în domeniul îmbătrânirii active și în sfera digitală/ inovare, cercetare și modernizare.

Prima dimensiune, **îmbătrânirea activă** - o modalitate de stopare a efectelor negative macro-fiscale și sociale ale **îmbătrânirii populației**. La nivelul Uniunii Europene măsurile de îmbătrânire activă prevăd **încurajarea persoanelor vârstnice să rămână active** lucrând mai mult timp și pensionându-se mai târziu, prin angajarea în activități de voluntariat după pensionare și printr-o viață sănătoasă și autonomă ⁴.

În acest plan calitatea vieții persoanelor în vârstă este îmbunătățită în prim plan prin **asigurarea unui nivel de independență ridicat**, persoanele putând avea venituri mult mai ridicate decât în cazul dependenței de un simplu sistem de servicii sociale. Totodată, prin directiva Uniunii Europene asupra ideii de îmbătrânire activă se încearcă creșterea incluziunii sociale a persoanelor în vârstă. Reducerea marginalizării și a excluziunii sociale a vârstnicilor prin programele de îmbătrânire activă reprezintă o măsură de îmbunătățire a calității vieții acestora.

A doua dimensiune, sfera digitală, ține de implementarea de metode și echipament inovator și modern în zona sănătății și asistenței sociale. Programele de transformare a sistemului de servicii sociale și a calității actului medical prevăd acțiuni pe baza următoarelor obiective:

- **îmbunătățirea accesului la informații privind statusul medical** al fiecărei persoane prin modernizarea sistemelor de date medicale la nivelul fiecărui stat și prin crearea unei rețele europene;
- **sistem internațional de asistență medicală** adresat nevoilor particulare ale fiecărui cetățean, pe baza platformelor informaționale;

² Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice, Incluziunea socială a persoanelor vârstnice, 2013, pag 3, disponibil la adresa, http://www.cnpv.ro/pdf/analize2013/Incluziunea_sociala_a_persoanelor_varstnice_2013.pdf, accesat la data de 11.05. 2020

³ United Nations. (2015) World Population Ageing 2015 - Report, New York 2015, pag 2, disponibil la adresa http://www.un.org/en/development/desa/population/publications/pdf/ageing/WPA2015_Report.pdf, accesat la data de .05.2020

⁴ Banca Mondială (2014) Viață Lungă, Activă Și În Forță Promovarea îmbătrânirii active în România, disponibil la adresa http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/2016/Raport_Active_AgingRomanianTranslation-RO.pdf, accesat la data de 18. 05.2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

- **strategii de învățare și de creștere a independenței** în ceea ce privește utilizarea și cunoașterea aparaturii medicale de monitorizare și întreținere de acasă. Tot în cadrul acestei direcții intră și familiarizarea cetățenilor cu mecanisme digitale de stimulare a prevenției și de oferire a feedback-ului în mod constant⁵.

Tot asupra acestei dimensiuni, Comisia Europeană implementează constant, în momentul de față prin programul Horizon 2020, programe de finanțare pentru activități de cercetare și inovare în domeniul îmbunătățirii calității vieții persoanelor vârstnice. Privind această secțiune, au fost realizate mai multe proiecte, printre care:

- proiectul Ageaction face parte dintr-o serie de proiecte ce acționează în sfera cercetării având drept obiectiv îmbunătățirea actului medical și a calității vieții persoanelor în vârstă din Europa. Proiectul acționează în sfera biologică căutând să afle particularitățile bolilor și efectele acestora ce survin odată cu îmbătrânirea⁶;
- platforma E-Health ce are în vedere îmbunătățirea calității vieții persoanelor în vârstă care suferă de boli cardiace sau psihice. Proiectul a fost implementat în fază incipientă în câteva țări din vestul Europei și presupune asistența persoanelor în vârstă de către un sistem medical specializat prin intermediul platformei online⁷;
- platforma Uptake constituie un program de evaluare a stării actuale și sprijinire în conceperea unor noi platforme la nivelul statelor ce vizează serviciile de îmbătrânire activă și sănătoasă în domeniul public. Platforma funcționează ca un evaluator, analizând impactul social al programelor implementate sau care urmează a fi implementate promovând interoperabilitatea și modelele de succes creând în acest fel un model pentru viitoarele programe de implementat⁸.

1.2. Reglementări-cadru privind serviciile sociale la nivelul statelor partenere, respectiv România și Bulgaria

Subcapitolul curent urmărește descrierea modului în care perspectiva europeană prezentată anterior este aplicată la nivelul sistemului social al celor două state care

⁵ Comisia Europeană. (n.d.) Transformation of Health and Care in the Digital Single Market, disponibil la adresa <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/ehealth>, accesat la data de 11.05.2020

⁶ Comisia Europeană. (2012) Improving the quality of life of the elderly, disponibil la adresa <https://cordis.europa.eu/article/id/89268-improving-the-quality-of-life-of-the-elderly>, accesat la data de 12.05.2020

⁷ Comisia Europeană. (2018) e-Health platform to improve lifestyle for elderly, disponibil la adresa <https://cordis.europa.eu/article/id/123402-ehealth-platform-to-improve-lifestyle-for-elderly>, accesat la data de 11.05.2020

⁸ Comisia Europeană. (2020) Shaping Europe's digital future, disponibil la adresa <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/platformuptakeeu-assessing-state-art-and-supporting-uptake-and-evolution-open-service-platforms>, accesat la data de 12.05.2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

fac obiectul studiului.

1.2.1. Reglementări generale privind serviciile sociale la nivelul României: reglementări legislative, documente programatice fundamentale

În România, sistemul de servicii sociale este reglementat și se află în subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale. Acest tip de servicii este reglementat prin Legea Cadru 292/2011 cu modificările și completările ulterioare (aduse până la 18.01.2018). Conform legii, serviciul de asistență socială constituie un sistem redat printr-un ansamblu de instituții, măsuri și acțiuni prin care statul, reprezentat de autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și societatea civilă intervin pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare ori permanente ale situațiilor care pot genera marginalizarea sau excluderea socială a persoanei, familiei, grupurilor ori anumitor comunități.

Conform legii, serviciile și beneficiile oferite sunt reglementate în mod particular pentru fiecare grup social aflat în nevoie. Principiile generale pe care se întemeiază fiecare dintre aceste categorii de servicii au la bază **solidaritatea socială, respectarea demnității umane, universalitatea acordării serviciilor, transparența, eliminarea discriminărilor, eficiența, egalitatea de șanse și confidențialitatea.**

Pe baza aceleiași legi, beneficiile obținute din serviciile sociale constituie o formă de suplimentare sau de substituie a veniturilor individuale/familiale obținute din muncă, în vederea asigurării unui nivel de trai minimal, precum și o formă de sprijin în scopul promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții anumitor categorii de persoane ale căror drepturi sociale sunt prevăzute expres de lege⁹. Beneficiile pot fi clasificate după mai multe criterii alături de acestea, serviciul de asistență socială oferind și o serie de servicii și facilități ce se regăsesc în zona centrelor sociale.

Centrele pentru serviciile sociale se ramifică către mai multe sfere ale asistenței medicale, adresându-se persoanelor din mai multe grupuri de risc. Acestea sunt definite drept unități în care se desfășoară activități ce au drept scop satisfacerea nevoilor sociale, precum și celor speciale, individuale, familiale sau de grup. Centrele acționează în vederea depășirii situațiilor de dificultate, prevenirii și combaterii riscului de excludere socială, promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții¹⁰.

Serviciile sociale acordate în cadrul acestor centre au în vedere îngrijirea, **recuperarea/**

⁹ **Parlamentul României.** (2011) Lege Nr. 292/2011 din 20 decembrie 2011, disponibil la adresa http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Legislatie/Asistentia-sociala-2018/Legea_asistentei_sociale_18012018.pdf, accesat la data de 11.04.2020

¹⁰ **Agencia Națională pentru Plăți și Inspectie Socială.** (n.d.) Ce sunt serviciile sociale?, disponibil la adresa <http://www.mmanpis.ro/evaluare-servicii-sociale/>, accesat la data de 8.05.2020

reabilitarea și reinserția socială¹¹ pentru următoarele categorii de beneficiari:

- persoanele cu dizabilități;
- persoanele vârstnice;
- victimele violenței în familie;
- persoanele fără adăpost;
- persoanele cu diferite adicții (consum de alcool, droguri, alte substanțe toxice, internet, jocuri de noroc etc.);
- victimele traficului de persoane;
- persoanele private de libertate;
- persoanele sancționate cu măsură educativă sau pedeapsă neprivativă de libertate aflate în supravegherea serviciilor de probațiune;
- persoanele cu afecțiuni psihice;
- persoanele din comunități izolate;
- șomerii de lungă durată ¹².

Regimul de funcționare al acestor centre diferă în funcție de grupul țintă căruia se adresează și de categoriile de servicii oferite. Cea mai importantă distincție a acestor tipuri de servicii făcându-se din punct de vedere juridic existând centre publice intrând în jurisdicția unităților administrative locale și centre private constituite de ONG-uri, filialele și sucursalele ale asociațiilor și fundațiilor internaționale ce activează în acest domeniu sau operatori economici¹³. Un element fundamental pentru reglementările serviciilor sociale la nivel național îl constituie **Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei**, aflată în vigoare până în anul 2020. Implementată în anul 2015, strategia acoperă vaste domenii din sfera socială, de la problema ocupării forței de muncă și a transferurilor sociale până la participarea socială și sectorul serviciilor sociale propriu zis. Alcătuită pe baza directivelor europene, strategia are drept misiune creșterea calității vieții și a serviciilor sociale alocate grupurilor de risc¹⁴.

¹¹ **Parlamentul României.** (2011) Legea asistenței sociale Nr. 292 din 20 decembrie 2011 actualizată, disponibil la adresa <https://lege5.ro/Gratuit/gi4diobsha/leaga-asistentei-sociale-nr-292-2011>, accesat la data de 08.05.2020

¹² **Agencia Națională pentru Plăți și Inspectie Socială.** (n.d.) Categori de beneficiari, disponibil la adresa <http://www.mmanpis.ro/evaluare-servicii-sociale/>, accesat la data de 8.05.2020

¹³ **Agencia Națională pentru Plăți și Inspectie Socială.** (n.d.) Regimul juridic al furnizorului de servicii sociale, disponibil la adresa <http://www.mmanpis.ro/evaluare-servicii-sociale/>, accesat la data de 8.05.2020

¹⁴ **Ministerul Muncii.** (2015) Strategia Națională de Reducere a Sărăciei și Promovare a Incluziunii Sociale 2015-2020, disponibil la adresa http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/2016/StrategyVol1RO_web.pdf, accesat la data de 25.05.2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

1.2.2. Reglementări generale privind serviciile sociale la nivelul Bulgariei

Serviciile sociale la nivelul Bulgariei constituie un domeniu reformat relativ recent urmând un traseu progresiv, ca și în cazul României. Schimbările constituie o adaptare eficientă la noul mecanism economic și social adoptat după 1989 în cadrul serviciilor sociale urmărindu-se aplicarea unor principii echitabile și umanitare pe baza unor criterii funcționale și nediscriminatorii.

Politicile din aria socială urmează un curs comun cu cel al a statelor europene, urmărindu-se crearea unei Europe Sociale moderne care să răspundă la nevoile și problemele tuturor persoanelor aflate în nevoie. Prin conformare la această viziune internațională, Bulgaria a elaborat **Programul Național de Reformă** ce se răsfrânge în zona serviciilor sociale pentru o mai bună incluziune și reducere a sărăciei¹⁵.

Ca și instituții ce reglementează și asigură buna funcționare a serviciilor sociale, la nivel național se remarcă, în primul rând, **Consiliul Național pentru Incluziune Socială** ce are calitatea de organism de coordonare, cooperare și consultare în conceperea, implementarea și evaluarea politicilor din sfera incluziunii sociale. Parte a Consiliului de Miniștri a statului Bulgar, funcțiile organismului pentru incluziune socială se îndreaptă spre **zona de consultanță**, furnizând opinii cu privire la proiectele și planurile strategice din domeniul incluziunii sociale și **partea de elaborare și cercetare** ce constă în conceperea de strategii și proiecte de acțiune în acest domeniu.

Ministerul Sănătății din Bulgaria constituie un mecanism vital în zona serviciilor sociale punând în aplicare politicile la nivel național și regional, acesta coordonând implementarea măsurilor preventive, de îngrijire și de protecție socială a tuturor persoanelor¹⁶.

Raportat la documentele cu importanță în zona serviciilor sociale, un prim cadru legislativ cheie în constituie **Strategia Națională de Reducere a Sărăciei și Promovare a Incluziunii Sociale** aflată în vigoare până în anul 2020, adoptată în anul 2013. Alcătuit pe baza Programului Național actualizat de Reformă a Bulgariei (2012-2020) și în conformitate cu Raportul Social Național al Republicii Bulgaria 2011-2012, strategia are ca obiectiv principal reducerea numărului de persoane care trăiesc în sărăcie, cu 260.000 de persoane până în anul 2020 pe baza acestuia fiind elaborate și propuse măsuri ce vizează creșterea calității vieții tuturor grupurilor de risc¹⁷.

Comisia Europeană arată în raportul de țară asupra Bulgariei situația dezvoltării sociale și stadiul de implementare a măsurilor recomandate. Pe baza acestui raport se remarcă

¹⁵ Informații Municipality Byala

¹⁶ EGOV.BG, The government services and information portal, <https://egov.bg/wps/portal/en/egov/institutions/ministries/0006> (accesat la data de 10.05.2020)

¹⁷ Guvernul Bulgariei. Strategia Națională de Reducere a Sărăciei și Promovare a Incluziunii Sociale disponibil la adresa <http://www.strategy.bg/FileHandler.ashx?fileId=9429>, accesat la data de 19.05.2020

următoarele aspecte¹⁸:

- o slabă dezvoltare a sistemului educațional și a serviciilor de formare asupra grupurilor dezavantajate;
- progres însemnat în ceea ce privește **consolidarea și integrarea asistenței sociale**, inclusiv a serviciilor sociale relevante și a politicilor active privind piața forței de muncă;
- un sistem a cărui capacitate nu permite încă creșterea gradului de acoperire a sistemului de venituri minime;
- o dezvoltare lentă a eficienței sistemului de sănătate.

Încercările statului bulgar de a crește calitatea serviciilor sociale adresate cetățenilor se regăsesc în structura legilor ce reglementează acest domeniu. Se pot remarca următoarele acte normative cu o importanță crescută în zona socială:

- **Raportul Social Național al Republicii Bulgaria**, ce are drept scop evaluarea serviciilor sociale cu o frecvență anuală;
- **Legea Asistenței Sociale din Bulgaria**, redactată în 1998 cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea Sănătății din Bulgaria**, promulgată în Monitorul Oficial și aflată în vigoare din anul 2005 cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța nr. 4 din 1999** emisă de Ministrul Muncii și Politicilor Sociale din Bulgaria ce face referire la **Termenii și Condițiile de Furnizare a Serviciilor Sociale**;
- **Legea privind Protecția Persoanelor cu Dizabilități și a Reabilitării și Integrării Sociale din Bulgaria**, promulgată în 1995 cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea privind Integrarea Persoanelor cu Dizabilități** elaborată în anul 2004 și aflată în vigoare de la data de 01.01.2005;
- **Legea Asigurărilor Sociale din Bulgaria** intrată în vigoare din 19.06.2008¹⁹.

La nivelul **Municipalității Byala** reglementările din sectorul social au luat forma unei **strategii de dezvoltare** realizată pentru perioada 2016-2020.

Strategia adoptată prin Decizia 113 în Protocolul nr. 11 / 27.04.2016 și modificată prin

¹⁸ European Commission, Country Report Bulgaria 2017, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-european-semester-country-report-bulgaria-en_3.pdf (accesat la data de 18.05.2020)

¹⁹ Guvernul Bulgariei. Strategia Națională de Reducere a Sărăciei și Promovare a Incluziunii Sociale disponibil la adresa <http://www.strategy.bg/FileHandler.ashx?fileId=9429>, accesat la data de 19.05.2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

Decizia Nr 341 sub Protocolul nr. 33 / 30.06.2017 constituie un plan ce este în conformitate cu Strategia Districtuală de dezvoltare a serviciilor sociale din Districtul Ruse (2016-2020).

Obiectivul strategiei este acela de a dezvolta un cadru empiric pentru noi servicii sociale și a îmbunătăți calitatea rețelei acestora, dar și introducerea principiilor de muncă și interacțiune care vizează eficiența și eficacitatea, precum și buna gestionare a acestora.

Scopul elaborării acestei strategii a fost necesitatea de a determina prioritățile în domeniul serviciilor sociale la nivel local, în conformitate cu nevoile specifice ale populației din Municipality Byala. Geografic, domeniul de aplicare al strategiei a acoperit toate localitățile din municipalitate, acordând o atenție deosebită zonelor izolate, unde trăiesc grupuri de risc. Din dorința de a combate dezvoltarea inegală și creșterea ratei de acces la serviciile sociale, municipalitatea își propune să contureze liniile directe pentru dezvoltarea unui sistem de servicii sociale care să răspundă nevoilor grupurilor de risc și să fie eficientă în funcționarea sa din punct de vedere managerial și economic. Strategia stabilește atât cadrul municipal, cât și parametrii serviciilor sociale din fiecare localitate aflată în administrație²⁰.

1.3. Reglementări specifice privind furnizarea de servicii sociale persoanelor vârstnice

În cele ce urmează sunt prezentate particularități ale sistemului de servicii sociale din România și Bulgaria prin raportare la programele și facilitățile pentru persoanele vârstnice.

1.3.1. Reglementări specifice privind furnizarea de servicii sociale persoanelor vârstnice la nivelul României: reglementări legislative, documente programatice fundamentale

Raportat la sistemul social constituit în mod special pentru persoanele vârstnice se poate observa că îmbunătățirea calității vieții vârstnicilor constituie una dintre principalele ținte ale Strategiei Naționale pentru Promovarea Îmbătrânirii Active și Protecția Persoanelor Vârstnice.

Creșterea calității vieții vârstnicilor prevede obiective materializate în strategia amintită mai sus ce se desfășoară în patru dimensiuni. Obiectivele elaborate și măsurile

²⁰ Informații Municipality Byala

adoptate pe baza acestora se întind nu doar în sfera asistenței sociale, acestea îmbinând domeniul serviciilor sociale cu măsuri de îmbătrânire activă conform directivelor Uniunii Europene.

Primul obiectiv elaborat de autorități prevede **participarea activă pe piața muncii** prin programe ce au în vizor: învățarea pe tot parcursul vieții și dobândirea de noi competențe; strategii de gestionare a piramidei vârstelor la angajatori; servicii specializate de plasare a forței de muncă vârstnice sau sisteme de beneficii și facilități fiscale pentru angajatori.

Al doilea obiectiv acționează în zona socială dorind **creșterea rolului persoanelor vârstnice în societate și familie**. Programele elaborate pe baza acestui obiectiv au în vizor: sprijinirea vârstnicilor care îngrijesc alte persoane și recunoașterea aportului persoanelor vârstnice în familie; sprijinirea dezvoltării mișcării de voluntariat în rândul vârstnicilor sau sprijinirea celor care doresc să dobândească noi cunoștințe, să se implice în activități de educație și culturale.

Modul de viață autonom constituie un deziderat trasat drept obiectiv și materializat prin planuri concepute să îndeplinească următoarele aspecte: dezvoltarea serviciilor specializate de geriatrie-gerontologie; dezvoltarea serviciilor de îngrijire de lungă durată, la domiciliu și în regim rezidențial; promovarea importanței menținerii unui stil de viață sănătos și activ fizic sau adoptarea măsurilor de prevenire și combatere a oricăror forme de abuz asupra persoanelor vârstnice.

Ultimul obiectiv presupune **promovarea unei imagini pozitive pentru vârsta a treia** prin campanii de informare în masă; campanii de educație în școli și încurajarea implicării mas-media²¹.

Raportat la **reglementările specifice** elaborate de stat privind asistența socială a persoanelor în vârstă, acestea au fost grupate în 3 legi principale și 5 Hotărâri Guvernamentale ce privesc asistența socială a persoanelor vârstnice și organizarea, funcționarea și constituirea diverselor instituții, activități sau programe ce au rol în creșterea calității serviciilor adresate persoanelor vârstnice²².

Dintre acestea, cele mai importante sunt:

- **H.G. nr. 886/2000** pentru aprobarea Grilei naționale de evaluare a nevoilor

²¹ **Ministerul Muncii.** (2015) Îmbunătățirea calității vieții vârstnicilor, ținta principală a Strategiei Naționale pentru Promovarea Îmbătrânirii Active și Protecția Persoanelor Vârstnice, aprobată astăzi de Guvern, disponibil la adresa <http://www.mmuncii.ro/j33/index.php/ro/comunicare/comunicate-de-presa/3954-cp-imbatrănire-15072015>, accesat la data de 11.04.2020

²² **Ministerul Muncii.** (n.d.) Protecția Drepturilor Persoanei Vârstnice - Îmbătrânire Activă, disponibil la adresa <http://www.mmuncii.ro/j33/index.php/ro/legislatie/asistenta-sociala/servicii-sociale-si-incluziune-sociala>, accesat la data de 11.05.2020

persoanelor vârstnice. Pe baza acesteia sunt stabilite criteriile de încadrare în gradele de dependență pe baza căruia sunt furnizate serviciile sociale. Conform hotărârii, gradul de dependență semnifică situația unei persoane care, ca rezultat al pierderii autonomiei din cauze fizice, psihice sau mentale, necesită ajutor semnificativ și/sau îngrijire pentru a realiza activitățile de bază ale vieții de zi cu zi²³;

- **H.G. nr.566/2015** privind aprobarea Strategiei naționale pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice pentru perioada 2015 - 2020 și a Planului strategic de acțiuni pentru perioada 2015 - 2020, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 17/2000** privind asistenta socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare pe baza căruia sunt stabilite măsurile de asistență pentru persoanele vârstnice, aflându-se în raport de completare față de cele stipulate în cadrul general al sistemului de asistență socială²⁴;
- **H.G. Nr. 479/2016** privind aprobarea programului de interes național "Creșterea calității vieții persoanelor vârstnice din căminele pentru persoane vârstnice". Planul constituit pe baza acestei hotărâri are următoarele prevederi:
 - **asigurarea de resurse umane de specialitate** în vederea revizuirii planurilor individualizate de asistență și îngrijire/planurilor de intervenție pentru beneficiarii din căminele pentru persoane vârstnice;
 - **implementarea măsurilor de recuperare/reabilitare funcțională psihică și/sau fizică, de integrare/reintegrare socială**, cuprinse în planul individualizat de servicii și încurajarea reabilitării în vederea unei vieți active și independente;
 - **implementarea managementului de caz pentru persoanele vârstnice** aflate pe listele de așteptare ale căminelor pentru persoane vârstnice, din perspectiva identificării unor soluții alternative de îngrijire la domiciliu sau în comunitate²⁵.

²³ Guvernul României. (2000) H.G. nr. 886/2000, disponibil la adresa http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Legislatie/Asistenta-sociala-2018/HG_886_2000_la_18-01-2018.pdf, accesat la data de 11.05.2020

²⁴ Parlamentul României. (2000) Legea Nr. 17 din 6 martie 2000 *** Republicată privind asistenta socială a persoanelor vârstnice.

²⁵ Guvernul României. (2016) Programul de interes național "Creșterea calității vieții persoanelor vârstnice din căminele pentru persoane vârstnice", disponibil la adresa <https://lege5.ro/Gratuit/gezdgovbyge3q/programul-de-interes-national-cresterea-calitatii-vietii-persoanelor-varstnice-din-caminele-pentru-persoane-varstnice-din-06072016>, accesat la data de 11.05.2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

1.3.2. Reglementări specifice privind furnizarea de servicii sociale persoanelor vârstnice la nivelul Bulgariei: reglementări legislative, documente programatice fundamentale

Date fiind particularitățile sociale și economice ale fiecărui stat, zona de protecție socială a persoanelor vârstnice este definită și prioritizată prin raportare în primă fază la aceste variabile. Protecția socială este înțeleasă ca formând un ansamblu de **acțiuni întreprinse de societate pentru prevenirea, diminuarea sau înlăturarea consecințelor unor evenimente considerate riscuri sociale**²⁶.

Preocupările din ce în ce mai numeroase ale organismelor internaționale pentru protecția vârstnicilor au dus la o serie de schimbări și în legislația și abordarea serviciilor sociale adresate persoanelor vârstnice din Bulgaria. **Îngrijirea la domiciliu** a acestei categorii de persoane în Bulgaria urmărește îmbunătățirea condițiilor de viață și starea de sănătate prin oferirea de sprijin în desfășurarea activităților de bază.

Se remarcă, de asemenea, o preocupare și pentru îngrijitorii și personalul care oferă aceste servicii. Raportat la problemele întâmpinate în acest sector, studiile de specialitate au remarcat existența a două sfere pe care autoritățile trebuie să le aibă în vedere în îngrijirea persoanelor în vârstă.

Primul aspect vizează **natura problemelor persoanelor vârstnice** ce sunt cu **preponderență cronice** și implică existența unor servicii și măsuri care să asigure o îngrijire continuă a bolnavului. Al doilea aspect implică **elemente de factură sociologică vizând necesitatea persoanei vârstnice de a păstra legătura cu membrii familiei** sau cu persoanele apropiate, instituționalizarea fiind percepută drept o soluție de ultim resort la care se recurge în cazul incapacității membrilor familiei de a-i asigura un trai decent sau din cauza unor probleme medicale grave ce necesită asistență medicală specializată²⁷.

Dezvoltarea acestei arii a serviciilor sociale în Bulgaria necesită o infrastructură modernă care să poată susține tipurile de servicii adresate persoanelor în vârstă. Resursele necesare unei astfel de infrastructuri, de la fondurile financiare la personalul medical și societatea civilă, constituie sectoare unde instituțiile statului au datoria de a acționa spre a reglementa și organiza acțiunile într-un mod eficient pentru ca actul social de îngrijire să implice standarde moderne în conformitate cu cadrul european curent.

Pentru Municipality Byala, Strategia Municipală de dezvoltare a serviciilor sociale (2016-2020) acoperă toate comunitățile și grupurile de vârstă vulnerabile pe teritoriul municipalității. Domeniul de aplicare al strategiei acoperă teritoriul Municipalității

²⁶Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice, *Incluziunea socială a persoanelor vârstnice*, 2013, pag.6, http://www.cnpv.ro/pdf/analize2013/Incluziunea_sociala_a_persoanelor_varstnice_2013.pdf (accesat la data de 16.05.2020)

²⁷ Stanley J. Brody în George Neamțu. (2011) *Tratat de Asistență Socială*, Editura Polirom, București

Byala, dar se acordă atenție și la localitățile în care locuiesc grupuri de risc. **Raportat la persoanele vârstnice** aceasta prezintă următoarele obiective:

- dezvoltarea serviciilor comunitare pentru prevenirea excluziunii și izolării sociale;
- dezinstituționalizarea și îmbunătățirea calității asistenței rezidențiale;
- dezvoltarea capacității de gestionare și furnizare de servicii sociale de calitate;
- dezvoltarea de parteneriate intersectoriale și interinstituționale în planificarea și furnizarea serviciilor sociale²⁸.

Concluzionând, situația persoanelor vârstnice reprezintă o problemă delicată ce se manifestă în mai multe dimensiuni sociale și economice. Autoritățile locale și naționale au efectuat de-a lungul timpului numeroase proiecte și planuri legislative în conformitate cu directivele europene în încercarea de a veni în ajutorul persoanelor vârstnice.

²⁸ Informații Municipality Byala

Capitolul 2.

Descrierea situației existente în cele două comunități

În capitolul prezent se va efectua o descriere a situației existente la nivelul celor două comunități pornind de la specificul pe care îl prezintă fiecare localitate urmând apoi efectuarea unei analize asupra competențelor exercitate de către autoritățile administrației publice locale privind calitatea și modul de organizare a serviciilor sociale furnizate vârstnicilor. Pe baza acestora, la finalul capitolului este efectuată o prezentare asupra tipurilor de servicii și măsuri destinate grupului de risc care face obiectul studiului.

2.1. Specificul pe care îl prezintă vârstnicii din Byala și Grădinari

Specificul pe care îl reprezintă persoanele vârstnice din cadrul celor două localități este redat prin particularități ale situației demografice și socio-economice în cadrul Comunei Grădinari și a Municipality Byala, făcându-se o analiză comparativă cu situația la nivel național.

2.1.1. Particularități ale vârstnicilor din Comuna Grădinari

Comuna Grădinari se încadrează, raportat la suprafața administrată, ca o comună de nivel mediu situată în Județul Giurgiu, la limita cu Județul Ilfov.

În ceea ce privește specificul populației vârstnice în această localitate, particularitățile ce urmează a fi prezentate în subcapitolul prezent se bazează pe o analiză a elementelor demografice. În **Figura 1** este redată structura populației vârstnice de la nivelul Comunei Grădinari grupată pe 5 grupe de vârstă. Conform informațiilor primite, pot fi observate următoarele aspecte:

- la nivelul comunei sunt înregistrate 524 de persoane cu vârsta peste 65 de ani;
- grupa de vârstă 70-74 constituie ponderea cea mai însemnată, cu un număr de 137 de persoane, aceasta constituind 26,1% din totalul persoanelor vârstnice ce locuiesc la nivelul comunei;
- odată cu înaintarea în vârstă a grupelor, procentajul scade existând însă un echilibru între ultimele 3 categorii de vârstă între care nu se înregistrează diferențe majore;

- cea mai mare discrepanță se înregistrează între grupa 70-74 și grupa 75-79 de ani, cea din urmă constituind ponderea cea mai mică a persoanelor vârstnice. Cu un număr de 81 de vârstnici, aceasta constituie 15,4% din totalul general al populației vârstnice²⁹.

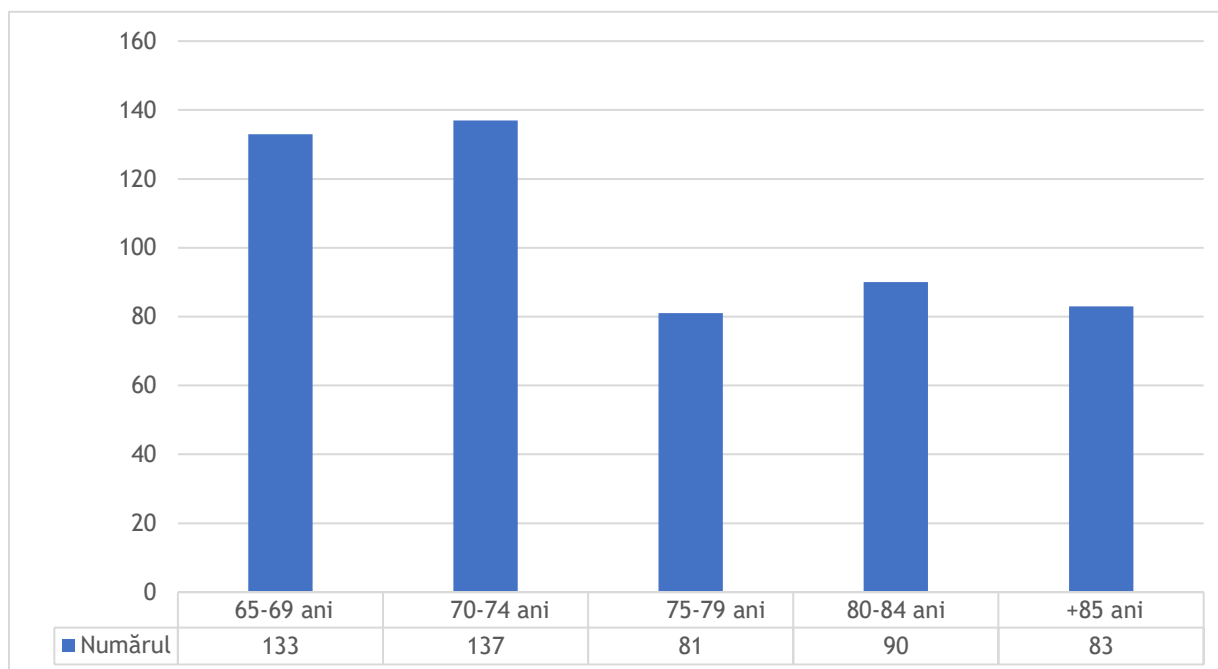

Figura 1. Distribuția populației vârstnice în Comuna Grădinari

Sursa: UAT Grădinari

Ponderea persoanelor vârstnice **din totalul comunei** constituie un **procentaj aflat în parametri optimali**. Cu un număr total al locuitorilor de 3500 de persoane, Comuna Grădinari prezintă o pondere de 15,9% a persoanelor de peste 65 de ani.

Privind în continuare spre structura populației, **Figura 2** redă structura populației vârstnice pe sexe. Conform datelor oferite de administrația locală se poate observa o **discrepanță majoră între populația de sex masculin și cea feminin de peste 65 de ani**.

Aproximativ **63% din populația vârstnică este reprezentată de persoanele de sex feminin**, acestea constituind un număr de 330 de persoane. Ponderea masculină adună numai 37% din total, cu un număr de 194 de bărbați³⁰.

²⁹ UAT Comuna Grădinari

³⁰ UAT Comuna Grădinari

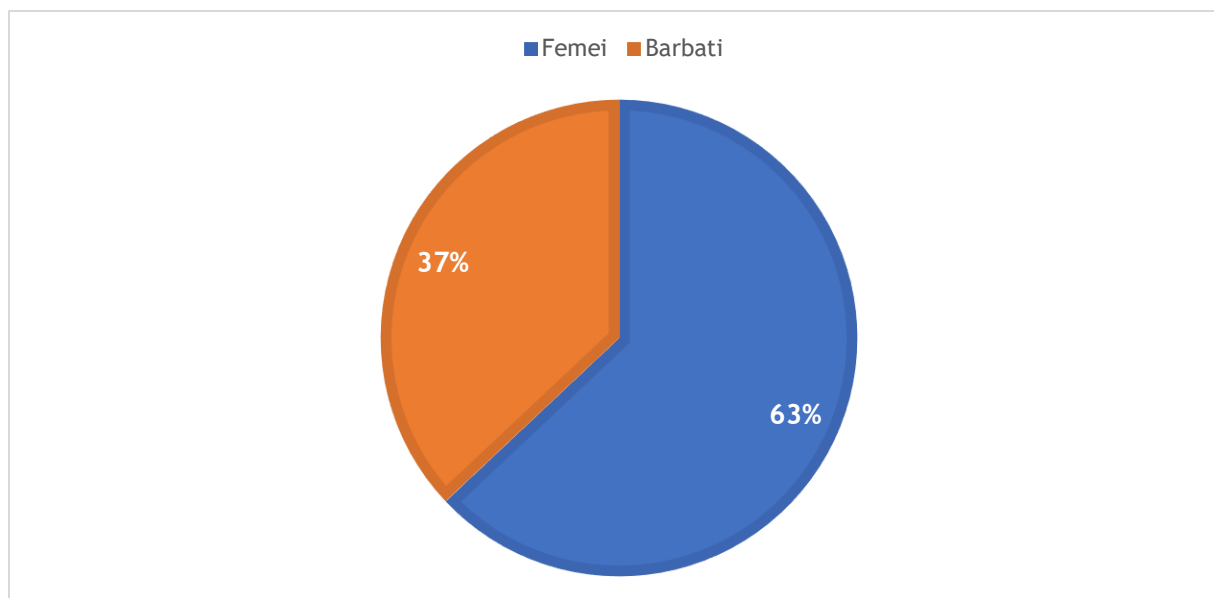

Figura 2. Distribuția pe sexe a persoanelor vârstnice

Sursa: UAT Grădinari

În continuare, datele demografice vor fi corelate cu aspecte economice surprinse atât în cadrul local cât și la nivel național, regional și județean pentru conturarea unei perspective de ansamblu. Din necesități statistice și empirice analiza venitului a fost efectuată pe o perioadă mai amplă de timp (2013-2019) dorindu-se a se surprinde eventuale discrepanțe, scăderi sau creșteri neregulate care să poată indica anumite particularități.

Conform datelor din **Tabelul 1** și a informațiilor oferite de administrația publică locală se pot remarca următoarele aspecte:

- are loc o creștere generală a veniturilor medii lunare ale persoanelor vârstnice;
- la nivel național, din anul 2013 până în 2019 se înregistrează o creștere a pensiilor de aproximativ 54,1%, proporție ce păstrează valori asemănătoare și în cazul creșterii la nivel regional și județean³¹.

³¹ Institutul Național de Statistică. (n.d.) PNS102D - Pensia medie lunara de asigurări sociale de stat si agricultori, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare si județe, pe trimestre si ani, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 13.05.2020

Tabelul 1. Venitul mediu lunar din pensii la nivel național, regional și județean în perioada 2013-2019

Localizare	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Național	809	845	886	931	1.026	1.126	1.247
Regiunea Sud-Muntenia	770	807	848	892	985	1.083	1.200
Giurgiu	648	677	711	748	827	909	1.003

Sursa: INS

Raportat la situația statistică prezentată prin intermediul datelor naționale, regionale și județene, **veniturile medii lunare ale persoanelor vârstnice din Comuna Grădinari depășesc toate cele trei medii**. Cu un venit mediu de 1400 de lei pe lună³², vârstnicii din localitate se bucură de o situație mult mai stabilă din punct de vedere economic față de ceilalți pensionari din Județul Giurgiu. Comparativ cu datele din anul 2019, valoarea indicată de UAT Comuna Grădinari indică o diferență de 28,3% față de pensiile din județ. **Aspectul pozitiv** în ceea ce privește situația economică nu se oprește aici, **pensiile persoanelor în vârstă din localitate fiind cu 14,2% mai mari decât cele din Regiunea Sud-Muntenia și cu 10,9% decât media la nivel național**.

Rata sărăciei printre persoanele vârstnice constituie o variabilă economică cu o importanță deosebită pentru studiul de față. Conform termenilor de specialitate, rata sărăciei constituie procentul persoanelor sărace din totalul unei anumite populații. Se consideră sărace persoanele din gospodăriile care au un venit disponibil pe adult-echivalent mai mic decât nivelul pragului de sărăcie. Raportat la situația curentă, indicatorul sărăciei se determină pentru pragul de 60% din mediana veniturilor disponibile pe adult-echivalent³³.

În continuare rata sărăciei persoanelor vârstnice din Comuna Grădinari va fi analizată prin raportare la situația acestei categorii în ansamblu. **Tabelul 2** surprinde evoluția în procente a ratei sărăciei în rândul persoanelor de peste 65 de ani la nivel național. Conform datelor oferite de Institutul Național de Statistică se poate remarca **o creștere a procentajului de aproximativ 8% din anul 2013 până în 2018, ajungând în ultimul an al analizei la 22,8%**.

Deși pensiile persoanelor vârstnice au crescut în acest interval, rata sărăciei aflată în continuă creștere sugerează o ineficiență a acestor măsuri economice datorate, probabil, inexistenței unei metodologii concrete de incluziune a persoanelor vârstnice.

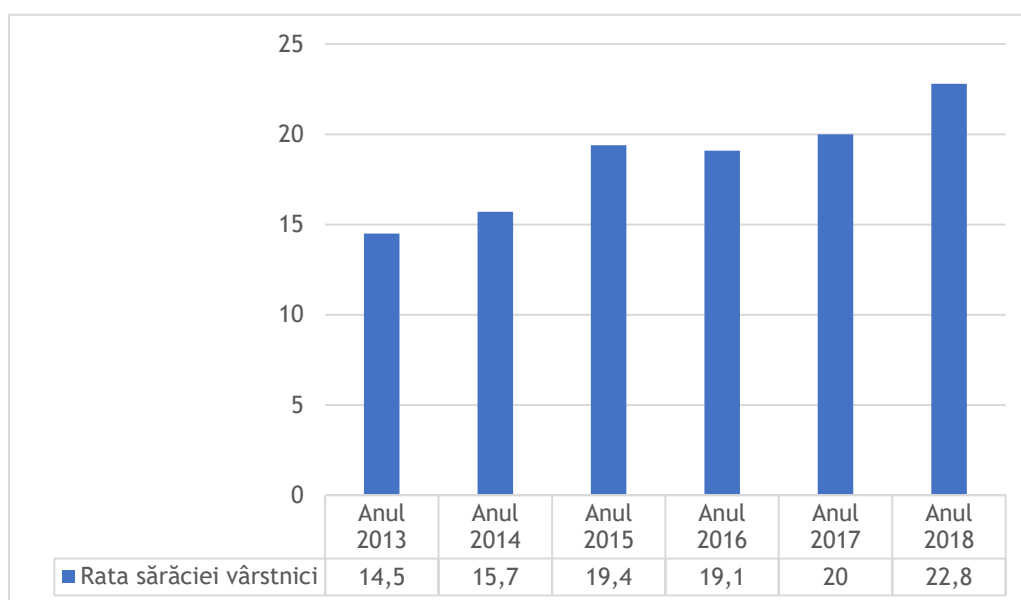
³² Informații UAT Comuna Grădinari

³³ Institutul Național de Statistică. (n.d) SAR102B - Rata sărăciei relative, pe grupe de vârstă, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 13.05.2020

Măsurile de îmbătrânire activă constituie în acest caz o alternativă viabilă pentru reducerea acestui gol aflat într-o continuă creștere³⁴.

Raportat la media națională, **datele la nivelul Comunei Grădinari** indică o adaptare la situația generală, rata sărăciei urmând parcursul ascendent. Se remarcă însă o ușoară poziționare sub media totală, **rata sărăciei persoanelor vârstnice la nivelul comunei fiind de 20%**³⁵. **Comparativ cu ponderea totală la nivelul Regiunii Sud-Muntenia** ce indica în anul 2018 un procentaj de 25,7%, Comuna Grădinari prezintă și aici o poziționare sub medie aceasta având o rată generală a sărăciei de 25%³⁶.

Tabelul 2. Rata sărăciei în rândul persoanelor vârstnice la nivel național
Sursa: INS

Riscul de excluziune socială în rândul persoanelor vârstnice este calculat prin indicatorul APROPE, un indice statistic adoptat la nivel European prin Programul Europa 2020 ce prevede ponderea din total a unor populației unor anumite grupuri aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială. Încadrarea după criteriile acestui indicator se

³⁴ Ibidem

³⁵ Informații UAT Comuna Grădinari

³⁶ Institutul Național de Statistică. (n.d) SAR102D - Rata sărăciei relative, pe regiuni de dezvoltare și macroregiuni, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 13.05.2020

face pentru persoanele aflate în următoarele situații;

- au venituri disponibile inferioare pragului de sărăcie;
- sunt în stare de deprivare materială severă;
- trăiesc într-o gospodărie cu intensitate foarte redusă a muncii³⁷.

Conform datelor din **Figura 3** se poate observa o **scădere treptată a riscului de excluziune socială în rândul vârstnicilor**. Procentul a scăzut cu 3% din anul 2013 până în anul 2018, ajungând în ultimul an al analizei la ponderea de 32,8%. Pe baza datelor naționale se poate face o predicție pozitivă în ceea ce privește riscul de excluziune socială în următorii ani, acesta scăzând treptat, principiile putând fi aplicate și la situația de la nivelul Comunei Grădinari.

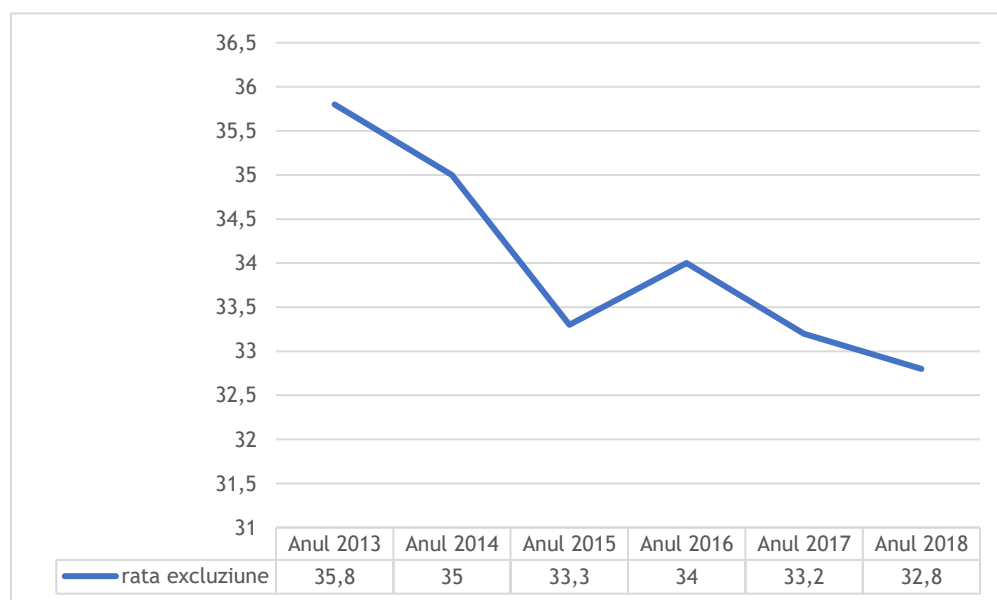

Figura 3. Riscul de excluziune socială în rândul persoanelor în vârstă la nivel național
Sursa: INS

2.1.2. Particularități ale vârstnicilor din Municipality Byala

Elementele socio-demografice ale populației vârstnice din Municipality Byala se materializează într-o serie de variabile ce pot fi observate, într-o primă fază, prin analiza proporțiilor acestora la nivel național și prin comparație cu particularitățile

³⁷ Institutul Național de Statistică. (n.d.) SAR111B - Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROPE), pe grupe de vârstă, disponibil la adresa <http://statistici.inse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/inse-table>, accesat la data de 13.05.2020

acestor elemente pe populația vârstnică din România.

Un prim aspect ce se poate remarca este **gradul de îmbătrânire a populației cu o pondere puțin mai ridicată în cazul Bulgariei**. Ponderea persoanelor de peste 65 de ani din populația totală este de aproximativ 19,2% comparativ cu 18,3% în cazul României³⁸. Pe acest fond se poate observa necesitatea unităților administrative din Bulgaria și România de a crea un sistem de asistență socială al vârstnicilor a cărui eficiență și complexitate să acopere nevoile populației în creștere.

Speranța medie de viață în cele două state prezintă indicatori apropiați, Bulgaria înregistrând o medie de 74,8 ani, în vreme ce în România speranța este **ușor crescută** la 75,3 ani. Aproximarea datelor sugerează un nivel similar al capacităților serviciilor instituționale din domeniul sănătății și al îngrijirii sociale³⁹.

Un ultim indicator cu caracter general îl constituie **rata de dependență a vârstnicilor** ce prezintă o **disproporționalitate mai mare între cele două state** față de celelalte variabile. Persoanele de peste 65 de ani prezentau în România o rată a dependenței de aproximativ 25%, în vreme ce în Bulgaria aceasta era cu aproximativ 5 procente mai mare.

În ceea ce privește **specificul populației vârstnice** în această localitate, particularitățile ce urmează a fi prezentate în subcapitolul prezent au la bază o analiză a elementelor demografice. În **Figura 4** este redată structura populației vârstnice de la nivelul Municipality Byala grupate pe 5 grupe de vârstă. Conform datelor pot fi observate următoarele aspecte:

- populația persoanelor de peste 65 de ani adună în luna mai a anului 2020 un număr de **3.412 persoane**;
- o tendință descendentă în cadrul celor cinci grupe ale populației vârstnice, grupa **65-69 de ani constituind ponderea cea mai ridicată**. Cu un număr de 1.001 persoane, grupa constituie 29,3% din populația totală a vâstnicilor;
- a doua grupă statistică ca însemnătate o constituie grupa 70-79 de ani. Cu o populație de 932 de persoane, grupa constituie 27,3% din total;
- **grupa cu cea mai scăzută pondere** o constituie populația cea mai înaintată în vârstă, peste 85 de ani. Cu un număr de 373 de persoane, grupa constituie numai 10,9%;

³⁸ **Institutul Național de Statistică**. (n.d.) POP106A - Populația rezidentă la 1 iulie pe grupe de vârstă și vârste, sexe, medii de rezidență, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 15.05.2020

³⁹ **Banca Mondială**. (2020) Speranța medie de viață în anul 2017, disponibil la adresa https://www.google.com/publicdata/explore?ds=d5bncppjof8f9_&met_y=sp_dyn_le00_in&idim=country:BGR:BE L:ROU&hl=ro&dl=ro, accesat la data de 15.05.2020

- se remarcă o **discrepanță de aproximativ 20 de procente** între prima grupă clasată cea de 65-69 de ani și grupa vârstnicilor de 85 de ani și peste⁴⁰.

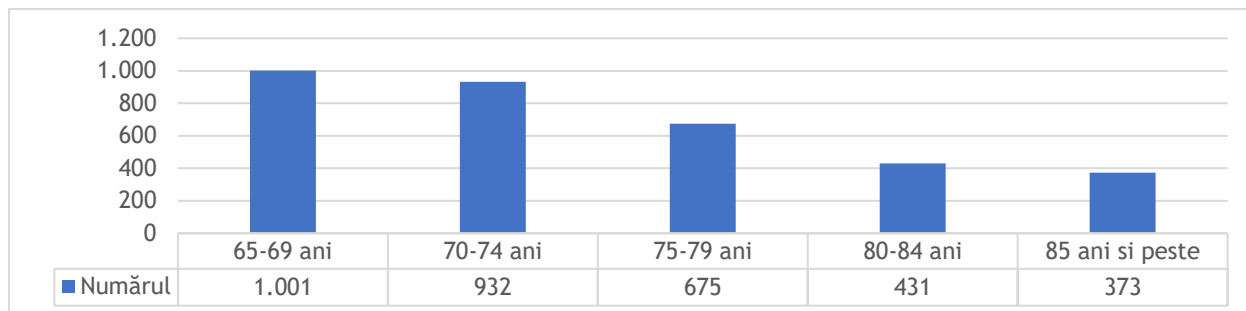

Figura 4. Distribuția populației vârstnice în Municipality Byala

Sursa: Municipality Byala

Ponderea persoanelor vârstnice **din totalul comunei** constituie un **procentaj aflat în parametri optimi**. Datele oferite de administrația publică locală pentru anul 2020 indică un **număr total al locuitorilor de 13.473**. Raportat la populația totală, persoanele vârstnice constituie o **pondere crescută de 25,3%**, cu **aproximativ 10 procente mai mare decât cea înregistrată în Comuna Grădinari**⁴¹. Privind în continuare spre **structura populației**, **Figura 5** redă structura populației vârstnice pe sexe. Conform datelor oferite de administrația locală se poate observa o **discrepanță majoră între populația de sex masculin și cea feminin de peste 65 de ani**. Aproximativ **60% din populația vârstnică este reprezentată de persoanele de sex feminin**, acestea constituind un număr de 2.039 de persoane. Ponderea masculină adună numai 40% din total, cu un număr de 1.373 de bărbați⁴².

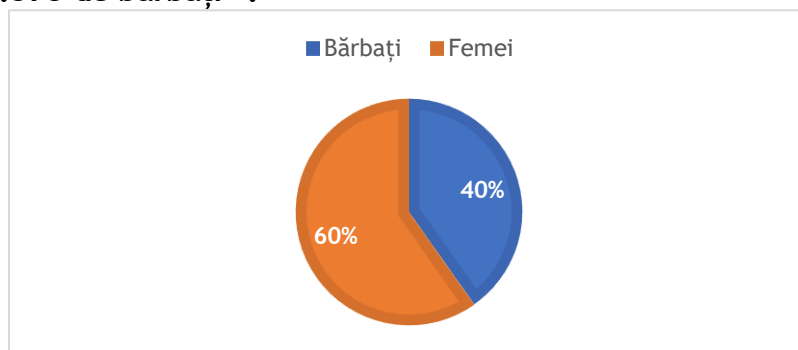

Figura 5. Distribuția pe sexe a populației vârstnice în Municipality Byala

Sursa: Municipality Byala

⁴⁰ Informații Municipality Byala

⁴¹ Ibidem.

⁴² Informații Municipality Byala

În continuare datele demografice vor fi corelate cu aspecte economice surprinse la nivelul localității. Din necesități statistice și empirice **analiza venitului** a fost efectuată pe o perioadă mai amplă de timp (2017-2019) dorindu-se a se surprinde eventuale discrepante, scăderi sau creșteri neregulate care să poată indica anumite particularități. Conform **Figura 6** venitul mediul lunar a cunoscut o **evoluție ascendentă**. În anul 2019 a fost înregistrat un venit mediu lunar de 334,65 leva pentru o persoană de peste 65 de ani. Raportat la anul 2017 când venitul atingea o medie de 296,38 de leva, se remarcă o **creștere de 12,9%** în anul 2019.

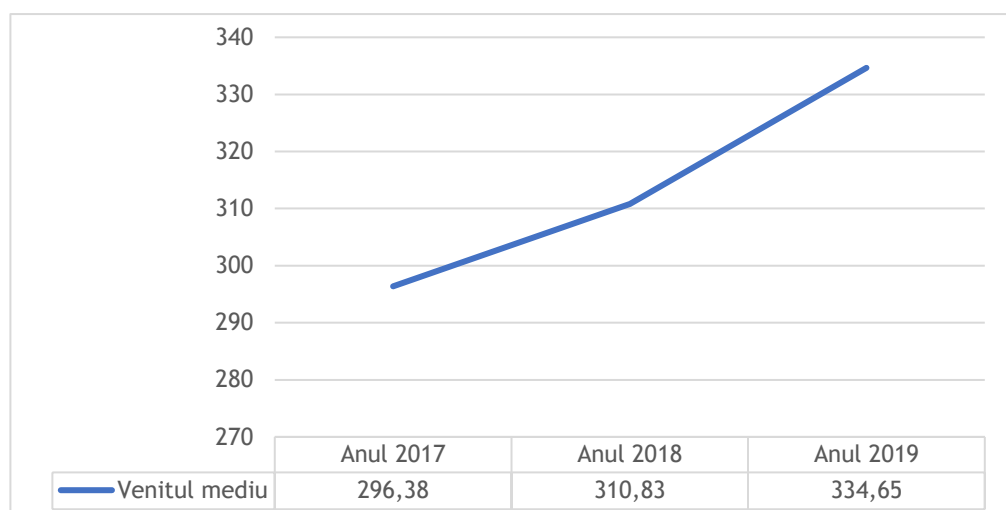

Figura 6. Venitul mediul lunar în perioada 2017-2019 la nivelul Municipality Byala
Sursa: Municipality Byala

Pentru o perspectivă mai amplă asupra veniturilor vârstnicilor, în **Tabelul 3** este redată situația pe principalele grupe de vârstă ale persoanelor vârstnice. Conform datelor se pot remarca următoarele aspecte:

- **creștere generală a veniturilor** înregistrată la nivelul tuturor grupelor de vârstă;
- grupa 65-69 de ani prezintă **cele mai ridicate venituri** în rândul persoanelor vârstnice având, de asemenea și cea mai însemnată creștere proporțională;
 - cu un venit lunar mediu de 367,78 leva în anul 2019 populația din această grupă a cunoscut o creștere a veniturilor de 16,1% în perioada 2017-2019;
- odată cu înaintarea în vârstă se remarcă o **reducere a veniturilor**. Grupa persoanelor de **peste 80 de ani prezintă în anul 2019 cele mai scăzute venituri**;
 - cu o creștere de 11,0% vârstnicii de peste 80 ani prezentau în anul 2019 un venit mediu lunar de 309,71 lei;

- între persoanele din grupa 65-69 de ani și cele de peste 80 de ani se înregistrează o **discrepanță majoră a veniturilor**, existând o diferență de aproximativ **15,7%**⁴³.

Tabelul 3. Venitul mediu lunar în perioada 2017-2019 pe grupe

Vârsta	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
65-69 ani	316,52	335,64	367,78
70-74 ani	297,96	310,87	335,15
75-79 ani	294,28	307,08	325,95
peste 80 de ani	276,75	289,74	309,71

Sursa: Municipality Byala

Un alt aspect important ce constituie o variabilă esențială în analiza curentă constituie **rata sărăciei în rândul populației vârstnice**. Indicatorii sărăciei și incluziunii sociale fac parte din indicatorii comuni ai Comunității Europene pentru monitorizarea progreselor țărilor în combaterea sărăciei și excluziunii sociale. Principala sursă de statistici pentru calculul indicatorilor este sondajul anual „Statisticile privind veniturile și condițiile de viață (EU-SILC)”, datele fiind oferite de Institutul Național de Statistică al Bulgariei.

Rolul sistemului de protecție socială este vital în reducerea sărăciei. Datele pentru anul 2018 indică o **rată a sărăciei accentuată în rândul persoanelor vârstnice**. Dacă **veniturile gospodăriei** includ venituri din pensii, dar exclud alte transferuri sociale, **rata sărăciei crește cu aproximativ 7,5% de la 22,0 la 29,5%**. Prin raportare la veniturile gospodăriei numai prin prisma pensiilor și a transferurilor sociale rata sărăciei indică o **situație îngrijorătoare**. Ponderea crește cu 23,2%, ajungând la o **rată a sărăciei de 45,2% per gospodărie**.

Estimările sărăciei în funcție de tipul gospodăriei indică faptul că cea mai mare problemă apare în rândul **gospodăriilor cu un singur membru de peste 65 de ani**, fiind urmat apoi de părinții singuri cu copii. Printre gospodăriile cu un singur membru, **riscul sărăciei este mai ridicat pentru femei cu 16,3% decât pentru bărbați**.

Riscul sărăciei și excluziunii sociale este cu 24% mai mare pentru o persoană de peste 65 de ani care locuiește singură în gospodărie față de o gospodărie cu o persoană sub 65 de ani.

Pentru populația vârstnică o serie de indicatori cheie la nivelul anului 2018 relevă următoarele aspecte surprinse în **Tabelul 4**:

- procent ridicat al riscului în toate cele trei dimensiuni pentru persoanele de peste 65 de ani;

⁴³ Informații Municipality Byala

- **riscul de sărăcie** constituie cea mai scăzută pondere în rândul persoanelor de peste 65 de ani raportat la celelalte două variabile. Cu toate acestea, riscul sărăciei printre vârstnici este cu 7,2% mai mare față de ponderea totală a populației ajungând la 29,2% în anul 2018;
- **riscul de priverare materială** constituie un decalaj și mai mare între vârstnici și ponderea totală, persoanele de peste 65 de ani, aceștia prezentând un procentaj de 32,7%;
- **excluziunea socială** constituie o dimensiune ce ridică probleme nu doar în rândul populației vârstnice. Vârstnicii constituie un risc de excluziune socială de 45,1% constituind cel mai ridicat procent dintre cele 3 variabile.

Tabelul 4. Rata sărăciei și excluziunii sociale în anul 2018 la nivel național în Bulgaria

Pondere relativă	Populația totală	peste 65 de ani
Risc de sărăcie	22	29,2
Risc de priverare materială	20,9	32,7
Excluziune socială	32,8	45,1

Sursa: Municipality of Byala

Raportat la situația națională descrisă mai sus, rata sărăciei și a excluziunii **sociale** la **nivelul Districtului Ruse**, inclusiv Municipality of Byala, prezintă o serie de **date favorabile**. Pentru populația totală este indicat un procent de 14,9% în vreme ce **pentru persoanele de peste 65 de ani** procentul este mult mai scăzut, indicând o **rată a riscului de sărăcie de numai 5,5%**⁴⁴.

2.2. Competențele exercitate de către autoritățile administrației publice locale în ceea ce privește furnizarea serviciilor sociale pentru vârstnici

În subcapitolul prezent analiza se extinde asupra situației serviciilor sociale la nivelul celor două localități fiind descrise competențele exercitate de către autoritățile publice locale în vederea susținerii persoanelor vârstnice.

2.2.1. Competențe exercitate de către autoritățile administrației publice locale în ceea ce privește furnizarea serviciilor sociale pentru vârstnici în Comuna Grădinari

Conform cu legislația aflată în vigoare, competențele exercitate de administrația

⁴⁴ Informații Municipality of Byala

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

publică a Comunei Grădinari sunt reglementate pe baza noului cod administrativ intrat în vigoare în anul 2019. Autoritățile administrației publice locale de la nivelul județului colaborează cu autoritățile administrației publice de la nivel central într-o serie de sectoare printre care și asistența socială adresată persoanelor cu dizabilități sau persoanelor aflate în dificultate⁴⁵.

Finanțarea serviciilor sociale pentru persoanele vârstnice intră în primă fază în competența administrației centrale. Autoritatea națională acționează prin alocarea de fonduri pentru următoarele sfere:

- finanțarea activităților de asistență socială desfășurate de asociații și fundații române cu personalitate juridică, precum și de unitățile de cult recunoscute în România;
- cheltuieli de investiții și reparații capitale pentru unități de asistență socială din zone defavorizate;
- finanțarea cheltuielilor curente ale căminelor pentru persoane vârstnice;
- finanțarea programelor de interes național destinate dezvoltării și sustenabilității serviciilor sociale pentru persoanele vârstnice;
- în cadrul competențelor administrației publice centrale intră și alte categorii de cheltuieli stabilite prin legile bugetare anuale⁴⁶.

În plan local pornind de la direcțiile trasate de autoritățile naționale, competențele revenite la acest nivel cuprind următoarele elemente:

- **finanțarea cheltuielilor pentru organizarea și funcționarea serviciilor comunitare de asistență socială**, precum și pentru îngrijirea la domiciliu. Cheltuielile din această categorie sunt reglementate de Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Pe baza articolului 13 administrația publică locală poate întreprinde următoarele acțiuni:
 - angajarea de personal calificat pentru îngrijirea persoanelor vârstnice care să acționeze după gradul de necesitate a beneficiarului și în funcție de perioada de îngrijire necesară;
 - acoperirea veniturilor salariale pentru o jumătate de normă corespunzător salariului brut lunar al îngrijitorului la domiciliu în cazul soțului și rudelor care

⁴⁵ Guvernul României. (2019) Codul administrativ din 03.07.2019, disponibil la adresa <https://lege5.ro/Gratuit/gm2dcnrygm3q/codul-administrativ-din-03072019>, accesat la data de 12.05.2020

⁴⁶ Guvernul României.(n.d.) Servicii Sociale Adresate Persoanelor Vârstnice, disponibil la adresa <https://www.servicii-sociale.gov.ro/ro/persoane-varstnice>, accesat la data de 12.05.2020

au în îngrijire o persoană vârstnică dependentă și beneficiază de program lunar redus de lucru⁴⁷;

- finanțarea cheltuielilor căminelor din subordine/administrare;
- finanțarea activității de asistență socială a unor asociații și fundații române cu personalitate juridică, precum și a unităților de cult recunoscute în România;
- cheltuieli pentru înmormântarea asistaților lipsiți de susținători legali sau a celor care nu își pot îndeplini obligațiile familiale datorită stării de sănătate sau situației economice precare⁴⁸.

Tot de competența administrației locale ține și alocarea de sume menite să constituie o completare a veniturilor proprii ale căminelor prevăzute în administrația publică locală și reglementate prin Legea nr.17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Pe baza acestei legi, sunt stipulate următoarele cheltuieli ce pot fi acoperite prin sprijinul administrației publice locale:

- cheltuieli de bază, pentru asigurarea condițiilor optime de îngrijire și siguranță a persoanelor vârstnice;
- cheltuieli pentru costurile de îngrijire care să respecte identitatea, integritatea și demnitatea persoanei vârstnice;
- cheltuieli pentru diverse activități care să aibă drept scop incluziunea persoanelor vârstnice în viața socială, menținerea capacităților fizice și intelectuale, supravegherea și îngrijirea medicală în tratarea elementelor survenite din procesul de îmbătrânire⁴⁹.

Privind spre **situația particulară** a Comunei Grădinari, datele oferite de administrația publică locală cu privire la serviciile exercitate în vederea sprijinirii calității vieții persoanelor în vârstă indică existența unor condiții esențiale ce pot constitui un cadru solid pentru dezvoltarea serviciului de asistență socială.

Un prim aspect îl reprezintă **situația persoanelor vârstnice cu handicap**. Situația acestei categorii de beneficiari este redată prin termeni comparativi cu datele oferite la nivel de județ pentru această problematică văzută din perspectivă generală. Datele din **Tabelul 5** indică pentru anul 2018 existența la nivelul Județului Giurgiu a unui număr de 386 de

⁴⁷ Parlamentul României. (2000) Servicii comunitare pentru persoanele vârstnice | Lege 17/2000, disponibil la adresa <https://lege5.ro/Gratuit/gi4diobsha/asistenta-sociala-a-persoanelor-varstnice-lege-292-2011?dp=gu4tinbsgiytg>, accesat la data de 12.05.2020

⁴⁸ Guvernul României.(n.d.) Servicii Sociale Adresate Persoanelor Vârstnice, disponibil la adresa <https://www.servicii-sociale.gov.ro/ro/persoane-varstnice>, accesat la data de 12.05.2020

⁴⁹ Parlamentul României. (2000) Servicii comunitare pentru persoanele vârstnice | Lege 17/2000, disponibil la adresa <https://lege5.ro/Gratuit/gi4diobsha/asistenta-sociala-a-persoanelor-varstnice-lege-292-2011?dp=gu4tinbsgiytg>, accesat la data de 12.05.2020

beneficiari ai indemnizației lunare pentru însoțitorii persoanelor cu handicap grav, înregistrându-se un venit al însoțitorilor de aproximativ 1.151 lei pe lună. La nivelul județului, numărul total al persoanelor cu handicap beneficiare de indemnizații era în 2018 de 8.168 de persoane ce primeau o sumă de aproximativ 292 de lei pe lună⁵⁰.

Tabelul 5. Situația persoanelor cu handicap la nivelul Județului Giurgiu în anul 2018

Tip de serviciu	Număr beneficiari	Sumă alocată	Sumă per beneficiar pe lună
Indemnizația lunara pentru însoțitorii persoanelor cu handicap vizual grav	386	5.332.202	1.151
Indemnizația lunara pentru adulții cu handicap grav si accentuat	8.168	28.652.880	292

Sursa: INS

Comparativ cu situația la nivel de județ, în comuna Grădinari au fost înregistrați 18 asistenți pentru persoanele în vârstă cu handicap, aceștia având o valoare a indemnizațiilor de 1.346 de lei, cu 16,9% mai mare decât suma acordată la nivel de județ în anul 2018. Totodată, raportat la situația generală, în anul 2020, la nivelul comunei a fost raportat un număr de 14 indemnizații pentru persoanele în vârstă cu handicap⁵¹.

Un alt aspect ce ține de competența autorităților locale este administrarea și numărul de centre dedicate îngrijirii persoanelor vârstnice. Conform datelor oferite de conducerea Comunei Grădinari, pe teritoriul localității există două instituții care furnizează servicii sociale (azil, cămine, centre de zi, autorități publice etc.)⁵².

Raportat la situația pe județ, **Tabelul 6** indică existența a șase centre rezidențiale de îngrijire a persoanelor vârstnice, două dintre acestea aflându-se în administrația privată. Datele mai indică existența unui centru rezidențial pentru persoane vârstnice și bolnavi cronici în fază terminală și existența unui program de oferire a serviciilor de îngrijire la domiciliu, ambele aflându-se în administrația publică⁵³.

Raportat la totalul de 8 centre și servicii existente la nivelul Județului Giurgiu pentru persoanele vârstnice, **Comuna Grădinari prezintă o situație favorabilă** cele două centre existente la nivelul localității conferind o bază optimă de dezvoltare a strategiei și planurilor ulterioare de dezvoltare a serviciilor sociale adresate persoanelor vârstnice.

⁵⁰ Institutul Național de Statistică. (n.d.) ASS117B - Prestații acordate persoanelor cu handicap pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 12.05.2020

⁵¹ Informații UAT Comuna Grădinari

⁵² Informații UAT Comuna Grădinari

⁵³ Ministerul Muncii și Protecției Sociale. (2020) Servicii sociale licențiate în baza legii 197/2012 - 10 aprilie 2020, disponibil la adresa http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/10042020_Servicii_Sociale.pdf, accesat la data de 16.05.2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

Tabelul 6. Situația serviciilor sociale pentru persoanele vârstnice în Județul Giurgiu la nivelul anului 2020

Categorie	Privat	Public	Total
Centre rezidențiale de îngrijire și asistență	2	4	6
Centre rezidențiale pentru persoane vârstnice și bolnavi cronici în fază terminală	:	1	1
Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	:	1	1
Total	2	6	8

Sursa: Ministerul Muncii

Elementele ce constituie o **îngrijorare** pentru situația serviciilor sociale, raportat la Comuna Grădinari, se regăsesc în sfera planificării și organizării eficiente ale competențelor instituționale. Lipsa unor proiecte derulate în domeniul serviciilor sociale de către Primărie, finanțate din fonduri proprii și **inexistența unui plan propriu de aplicare a măsurilor de îmbătrânire activă sau a măsurilor de incluziune socială** la nivelul localității constituie elemente ce slăbesc domeniul asistenței sociale a persoanelor vârstnice și duc la o dezvoltare greoaie a variabilelor relevante pentru creșterea calității vieții vârstnicilor.

2.2.2. Competențe exercitate de către autoritățile administrației publice locale în ceea ce privește furnizarea serviciilor sociale pentru vârstnici în Municipality Byala

Competențele exercitate la nivelul Municipality Byala în sectorul serviciilor sociale sunt efectuate pe baza finanțării efectuate din bugetul de stat și municipal. Furnizarea acestor servicii este asigurată de municipalitate prin implementarea unei forme de organizare independentă ce permite realizarea tuturor activităților legate de sectorul social.

Obligațiile revenite autorităților locale din Municipality Byala sunt atribuite de autoritățile centrale ce elaborează măsuri și direcții asemănătoare pentru toate unitățile locale Republica Bulgaria.

În activitatea lor, **autoritățile municipale** au obligația de a **respecta cerințele pentru calitate și eficiență în furnizarea de servicii adresate persoanelor aflate în nevoie**. Sfera sarcinilor și puterilor atribuite municipalității este diferită. Autoritățile locale pot avea o gamă largă de competențe, dar cerințele pentru implementarea lor sunt stabilite la nivel central.

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

Municipalitatea Byala oferă, de asemenea, **servicii sociale, finanțate prin programe operaționale, finanțate din Fondul social european**. Autoritățile respectă cerințele stabilite în manualul pentru implementarea și furnizarea serviciilor sociale încercând să ofere persoanelor vârstnice o serie de programe care să îmbunătățească calitatea vieții.

În continuare vor fi redată aspecte elementare ce țin de competențele autorității locale raportat la proiectele aflate în desfășurare. Lista completă a proiectelor desfășurate de autoritățile Municipality Byala în sectorul social este redată în **secțiunea Anexe**.

Un aspect important în ceea ce privește competențele exercitate de autoritățile locale se regăsește în **capacitatea de gestionare a problemelor persoanelor vârstnice**.

Acest aspect va fi redat în continuare prin raportare la numărul de persoane vârstnice care depind de asistența socială, numărul celor care beneficiază de ajutor pentru handicap și sumele alocate de municipalitate pentru acest tip de ajutor.

Pentru prima categorie, **numărul vârstnicilor care depind de asistență socială și îngrijire**, sunt redată mai multe elemente ce țin strict de situația la nivel local pentru anul 2020.

Autoritățile locale au oferit date cu privire la 3 programe sociale existente la nivelul localității. Acestea prezintă următoarele particularități:

- **mecanismul de asistență personală** se desfășoară la nivelul Municipality Byala având 22 de utilizatori ai serviciului;
- existența unui cadru local propice de implementare a programului național „Furnizarea de îngrijiri în mediul casnic”, existând la nivelul Municipality Byala 52 de contracte cu cetățeni, beneficiari ai acestui ajutor;
- proiectul „Furnizarea unui prânz cald în orașul Byala, Districtul Ruse” ce a reușit să ofere o masă caldă pentru 40 de persoane vârstnice⁵⁴.

În cadrul celei de a doua dimensiuni, **sprijinul persoanelor vârstnice cu handicap** prevedem pe baza art. 24 din Legea cu privire la persoanele cu dizabilități și evaluarea individuală pregătită a nevoilor persoanelor cu dizabilități următoarele elemente:

- sprijin financiar pentru achiziționarea unui vehicul cu motor personal;
- sprijin financiar pentru adaptarea locuințelor;
- sprijin financiar pentru servicii de balneoterapie și / sau reabilitare;
- ajutor financiar pentru întreținerea locuinței;

⁵⁴ Informații Direcția de Asistență Socială - Byala

- sprijin financiar lunar.

Conform datelor oferite de serviciile de asistență locală, **direcția „Asistență socială”** - Byala sprijină un număr total de 1.056 de persoane în Municipality Byala.

Sprijinul financiar lunar este destinat compensării costurilor asociate cu depășirea dificultăților cauzate de tipul și gradul de handicap. Sprijinul financiar pentru persoanele cu dizabilități constă din două componente:

- sprijin financiar lunar în funcție de gradul de invaliditate;
- beneficii vizate în funcție de tipul de handicap.

Pe baza reglementărilor legislative ale statului bulgar, persoanele cu dizabilități permanente de peste 18 ani, inclusiv persoanele vârstnice, au dreptul la sprijin financiar lunar după cum urmează:

- de la 50 la 70% grad de invaliditate, constituind 7% din pragul sărăciei pentru țară. În cadrul acestei categorii sunt identificate **173 de persoane** peste 18 ani ce primesc acest tip de ajutor financiar lunar;
- de la 71 la 90% grad de invaliditate constituind 15% din pragul sărăciei pentru țară sunt înregistrate **297 de persoane** primesc acest tip de ajutor financiar lunar;
- ultima categorie, peste 90% grad de invaliditate reprezintă 25% din pragul sărăciei pentru țară fiind înregistrate **87 de persoane** primesc acest tip de ajutor financiar lunar.

În cazul grupei de peste 90% grad de invaliditate se pot distinge următoarele categorii:

- peste 90% grad de handicap **cu o anumită asistență străină, care primesc o pensie de invaliditate din cauza unei boli generale** sau din cauza unui accident de muncă sau a unei boli profesionale. Aceștia se plasează cu un procent de 30% din pragul sărăciei pentru țară și sunt înregistrate 15 persoane care primesc acest tip de ajutor financiar lunar;
- peste 90% grad de handicap **cu anumite ajutoare străine, care primesc o pensie de invaliditate socială** în valoare de 57% din pragul sărăciei pentru țară. La nivelul Municipality Byala a fost înregistrată o persoană care primește acest tip de ajutor financiar lunar.

Potrivit Direcției de Asistență Socială - Byala, **numărul total de persoane cu dizabilități care primesc ajutor financiar lunar**, în funcție de gradul de handicap din

Municipalitatea Byala este de **573 de persoane**⁵⁵.

În ceea ce privește **sumele alocate ca ajutor pentru handicap** Direcția de Asistență Socială-Byala menționează gruparea acestor sume pe criteriul individual și după gradul de handicap. Conform informațiilor primite au fost formulate următoarele aspecte:

- pentru persoanele cu un grad de invaliditate între 50-70%, inclusiv la nivelul persoanelor de peste 65 de ani este înregistrat un ajutor lunar de 25,41 de leva;
- pentru persoanele cu un grad de invaliditate de la 71-90% s-a constituit un ajutor financiar lunar în valoare de 54,45 de leva;
- pentru persoanele cu un grad de invaliditate de peste 90% s-a constituit o formă bidimensională a ajutorului;
 - ajutorul de bază cu o valoare de 90,75 de leva;
 - pentru persoanele care primesc deja anumite ajutoare străine, pensie de invaliditate din cauza unei boli generale sau din cauza unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, ajutorul a fost stabilit o sumă în cuantum de 30% din pragul sărăciei pentru țară, ajungând la o sumă lunară de 108,90 leva⁵⁶.

Un ultim subpunct ce ține de competența administrației locale constă în **formarea și organizarea periodică a unei echipe responsabilă pentru furnizarea și utilizarea serviciilor sociale la nivel local**. Constituită prin ordinul primarului Municipality Byala, echipa întrunită lunar are sarcina de a elabora un plan pentru luna respectivă pentru activitățile desfășurate, precum și obligațiile fiecăruia.

La nivelul anului 2019, echipa a activat în următoarele direcții:

- **informarea și consultarea beneficiarilor de servicii sociale și a personalului serviciului**. Echipa a oferit informații privind serviciile pe care persoanele în vârstă și alte grupuri de risc le pot alege spre a decide care servicii le satisfac cel mai bine nevoile;
- **evaluarea nevoilor de servicii sociale** efectuată de echipă pe criterii nediscriminatorii;
- **selecția finală a beneficiarilor care vor fi incluși în proiecte**, ce urmează a fi evaluați de o comisie formată de primarul Municipality Byala;
- **monitorizarea, controlul și evaluarea în timpul furnizării serviciilor** prin vizitarea locuințelor fiecărui beneficiar al serviciilor sociale.

⁵⁵ Informații Direcția de Asistență Socială - Byala

⁵⁶ Informații UAT Municipalitatea Byala

2.3. Principalele tipuri de servicii și măsuri destinate persoanelor vârstnice din cele două comunități

Persoanele vârstnice reprezintă o categorie aparte de beneficiari ai sistemului social datorită particularităților nevoilor acestora date de pericolul ridicat la care sunt supuși în domeniul sănătății. În secțiunea de față sunt prezentate principalele tipuri de servicii și măsuri elaborate de administrația celor două localități în vederea sprijinirii persoanelor vârstnice având în vedere aspecte nu doar din domeniul sănătății ci și din sfera economică și socială, dat fiind riscul crescut al excluziunii la care sunt supuse persoanele de peste 65 de ani.

2.3.1. Principalele tipuri de servicii și măsuri destinate persoanelor vârstnice din Comuna Grădinari

Raportat la Comuna Grădinari, serviciile sociale destinate persoanelor vârstnice respectă tiparele reglementate de normele naționale, principalele tipuri de servicii sociale putând fi acordate atât de furnizorii publici cât și de cei privați, în cadrul acestei categorii intrând asociații, fundații și cultele recunoscute de lege.

Pe baza informațiilor oferite de Direcția Politici Servicii Sociale, principalele tipuri de servicii oferite persoanelor vârstnice sunt următoarele:

- îngrijirea temporară sau permanentă la domiciliu;
- îngrijirea temporară sau permanentă într-un cămin pentru persoane vârstnice;
- îngrijirea în centre de zi, cluburi pentru vârstnici, case de îngrijire temporară, apartamente și locuințe sociale, precum și altele asemenea⁵⁷.

Primul tip de servicii, **îngrijirea temporară sau permanentă la domiciliu** constă într-o formă de ajutor acordat de personal specializat acordat pentru îndeplinirea activităților uzuale ale vieții zilnice. Asistenții sociali acordă sprijin persoanelor vârstnice pentru îndeplinirea următoarelor categorii de activități:

- activități de bază ale vieții zilnice ce constau în activități rutiniere de îngrijire și asigurarea igienei corporale, hrănire, îmbrăcare dar și asistența în deplasare, mobilizare și comunicare;
- sarcini instrumentale ale vieții zilnice ce constau în activități de menaj, efectuare a cumpărăturilor, prepararea hranei și însoțirea persoanei vârstnice în

⁵⁷ Direcția Politici Servicii Sociale. (n.d.) Servicii Sociale Adresate Persoanelor Vârstnice, disponibil la adresa <https://www.servicii-sociale.gov.ro/ro/persoane-varstnice>, accesat la data de 12.05.2020

activități de administrare și gestionare a bunurilor;

- acompaniere și socializare însoțite de activități de recuperare/ reabilitare precum fizioterapie, gimnastică sau alte activități specifice în funcție de nevoile vârstnicilor ce se pot extinde spre domeniul psihoterapiei, kinetoterapiei sau logopediei;
- servicii medicale, sub forma consultațiilor și îngrijirilor medicale la domiciliu sau în instituții de sănătate, consultații și îngrijiri stomatologice, administrarea de medicamente, acordarea de materiale sanitare și de dispozitive medicale⁵⁸.

Următoarele două categorii de servicii și măsuri sunt organizate în forme instituționale în cadrul cărora sunt oferite serviciile de asistență socială, centrele din Comuna Grădinari respectând structura și mecanismul de funcționare a instituțiilor rezidențiale și de zi din acest domeniu. Pe baza reglementărilor elaborate de autoritatea națională, centrele din comuna Grădinari pot fi raportate la definiția clasică ce prezintă **căminele pentru persoanele vârstnice** drept centre rezidențiale cu sau fără personalitate juridică. Acestea sunt finanțate integral din bugetul local și înființate pe baza Legii nr.17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care acordă, pe perioadă nedeterminată, îngrijire persoanelor vârstnice⁵⁹.

Centrele au scop preponderent îndreptat spre îngrijirea și oferirea de asistență medicală persoanelor în vârstă. Pe lângă activitățile de bază, unitățile, în funcție de specificul lor, au datoria de a organiza activități de terapie și consiliere în vederea asigurării suportului emoțional.

Standardele minime de calitate în această categorie se împart în două secțiuni în care au fost reglementat și dezvoltat scopul menționat anterior.

Pentru centrele rezidențiale, centrele respiro și cele de criză se întâlnesc standarde sub forma a 6 module ce țin de:

- administrare, organizare și respectarea drepturilor;
- mediul de viață și condițiile de locuire prin asigurarea unui cămin în conformitate cu legislația europeană;
- evaluarea și planificarea nevoilor vârstnicilor⁶⁰.

⁵⁸ Ibidem

⁵⁹ Direcția Politici Servicii Sociale. (n.d.) Servicii Sociale Adresate Persoanelor Vârstnice, disponibil la adresa <https://www.servicii-sociale.gov.ro/ro/persoane-varstnice>, accesat la data de 12.05.2020

⁶⁰ Guvernul României. (2019) Standardele minime de calitate pentru serviciile sociale cu cazare organizate ca centre rezidențiale destinate persoanelor vârstnice, aplicabile următoarelor categorii de servicii sociale prevăzute în Nomenclatorul serviciilor sociale aprobat prin H.G. nr.867/2015, cu modificările și completările ulterioare, disponibil

Serviciile ce derivă din standardele reglementate mai sus constituie un fapt impus în mod universal în toate centrele rezidențiale pentru bătrâni, aceste fiind îndeplinite și în centrele din Comuna Grădinari. **Măsurile destinate persoanelor vârstnice** sunt grupate în servicii de supraveghere și curățenie alături de oferirea unui mediu propice pentru cazare pe o perioadă nedeterminată și a unui personal adecvat pentru îngrijiri medicale curente. Este de remarcat faptul că în aceste centre sunt desfășurate și activități de socializare menite să crească incluziunea în rândul vârstnicilor.

Accesul la aceste tipuri de servicii se face pornind de la următoarele criterii:

- necesitatea acordării de asistență medicală permanentă deosebită, care nu poate fi asigurată la domiciliu;
- incapacitatea persoanei vârstnice de a se gospodări în mod autonom;
- lipsa unui susținător legal sau incapacitatea lui de a își îndeplini obligațiile;
- lipsa locuinței sau a veniturilor proprii.

În cadrul Comunei Grădinari **aprobarea dreptului la serviciile sociale** pentru persoanele vârstnice se realizează de către serviciul public de asistență socială respectând standardele și criteriile legislației naționale și directivele autorităților centrale. Astfel, dreptul și tipul de servicii sociale acordate sunt stabilite în urma **analizei situației sociale, economice și medicale** a persoanei vârstnice, prin ancheta socială.

Costul serviciilor destinate persoanelor vârstnice este în mare parte suportat de autoritățile locale. Se remarcă anumite particularități însă în funcție de tipul serviciilor sociale alocate.

Pentru **serviciile comunitare de consiliere** acestea vin, conform Direcției de Politici Servicii Sociale, din necesitatea prevenirii excluziunii și marginalizării sociale a persoanelor vârstnice fiind acordate ca un drept fundamental al vârstnicilor, de către asistenții sociali.

Pentru **îngrijirea la domiciliu**, serviciile devin gratuite în cazul în care, potrivit grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice, se încadrează în una dintre următoarele situații:

- nu au venituri și nici susținători legali sau susținătorii legali realizează venituri al căror quantum constituie o sumă mult prea mică pentru asigurarea unui trai decent;

la adresa <http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/2019/20190225-Anexa-1.pdf>, accesat la data de 09.05.2020

- primesc un ajutor social care să constituie asigurarea venitului minim garantat în baza Legii nr. 416/2001⁶¹, cu modificările și completările ulterioare, sau realizează venituri al căror cuantum se situează sub nivelul indemnizației sociale pentru pensionari ce este prevăzută prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009 privind instituirea pensiei sociale minime garantate, aprobată prin Legea nr. 196/2009, cu modificările ulterioare⁶².

Ultima categorie, **căminele pentru persoane vârstnice** se fundamentează pe principii asemănătoare cu serviciile de îngrijire la domiciliu, beneficiind de gratuitate persoanele care nu au venituri și nici susținători legali.

Pentru bătrânii care dispun de venituri proprii, acestora sau susținătorilor legali le revine obligația de a plăti o taxă lunară ce se stabilește în mod individualizat pe baza costului mediu lunar de întreținere.

Costul mediu lunar de întreținere este stabilit în funcție de gradul de dependență a persoanei vârstnice îngrijite și cuprinde totalitatea cheltuielilor curente anuale ale căminului pentru persoane vârstnice, scăzându-se sumele primite din Fondul Național Unic de Asigurări de Sănătate, pentru finanțarea drepturilor ale personalului medical și a medicamentelor⁶³.

2.3.2. Principalele tipuri de servicii și măsuri destinate persoanelor vârstnice din Municipality Byala

Pe baza Decretului nr. 180 al Consiliului Miniștrilor din data de 18.07.2019 și Acordul nr. FS01-0475 din 21.08.2019, Municipality Byala a organizat proiectele „Asistent personal”, „Asistent social” și „Asistent la domiciliu” pe baza cărora a furnizat diverse tipuri de servicii sociale persoanelor vârstnice și diverselor grupuri sociale aflate în risc⁶⁴.

Municipality Byala a oferit serviciile sociale începând cu anul 2019 unui grup constituit din 150 de beneficiari.

Activitățile și serviciile cuprinse în cadrul acestor proiecte sunt desfășurate în mai

⁶¹ Parlamentul României. (2001) Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat cu modificările și completările ulterioare, disponibil la adresa <https://lege5.ro/Gratuit/gmztknbu/legea-nr-416-2001-privind-venitul-minim-garantat>, accesat la data de 13.05.2020

⁶² Guvernul României. (2009) Ordonanța de urgență nr. 6/2009 privind instituirea pensiei sociale minime garantate, cu modificările și completările ulterioare, disponibil la adresa <https://lege5.ro/Gratuit/gezdenbvg4/ordonanta-de-urgenta-nr-6-2009-privind-instituirea-indemnizatiei-sociale-pentru-pensionari>, accesat la data de 13.05.2020

⁶³ Direcția Politici Servicii Sociale. (n.d.) Servicii Sociale Adresate Persoanelor Vârstnice, disponibil la adresa <https://www.servicii-sociale.gov.ro/ro/persoane-varstnice>, accesat la data de 12.05.2020

⁶⁴ Informații Municipality Byala

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

multe sfere ale asistenței sociale. Prima categorie, **organizarea și asistența în efectuarea activităților zilnice** cuprinde următoarele tipuri de măsuri:

- asistență în comunicarea și deservirea contactelor sociale, divertisment și activități în interiorul și în afara casei;
- însoțirea și asistența la plimbare.

A doua sferă prevede **sprijinul în efectuarea unor activități ce țin de menținerea igienei personale**. Acestea se materializează în următoarele tipuri de servicii:

- pregătirea alimentelor și susținerea hrănirii;
- curățarea curentă sau de bază a locuinței;
- ajutor pentru persoana vârstnică prin servicii de igienă personală și toaletă zilnică.

Organizarea și implementarea activităților legate de sănătatea vârstnicilor se întreprinde prin:

- asistența în timpul spitalizării și îngrijire în funcție de nevoi;
- însoțirea la medicul de familie sau specialist;
- asistență în administrarea tratamentului medicamentos;
- asistență la furnizare cu mijloace tehnice auxiliare.

Pe lângă documentele legislative prezentate la începutul subcapitolului programul **Asistent personal** este reglementat și în baza Decretului 350 din 19.12.2019 a Consiliilor de Miniștri, secțiunea 2, alin. 2, pct. 2 din Dispozițiile tranzitorii și finale ale Legii privind asistența personală, prin Ordonanța pentru includerea în mecanismul de asistență personală și pe baza unui **acord tripartit** încheiat între **Institutul Național de Securitate Socială și Agenția de Asistență Socială a Municipality Byala**.

Pe baza normelor legislative, administrația publică locală a oferit diverse tipuri de servicii sociale unui număr de **64 de beneficiari** ce fac parte din 3 categorii de beneficiari printre care și persoanele în vârstă.

În baza celor trei programe „asistent la domiciliu”, „asistent personal” și „asistent social” a fost întreprins un **plan complex de acțiune în sprijinul persoanelor în vârstă** și a celorlalte grupuri aflate în nevoie ce s-a grupat în 4 dimensiuni, cuprinzând următoarele elemente:

- **sprijin și asistență pentru toate activitățile** de care vârstnicul are nevoie:
 - menținerea igienei personale la îmbrăcare, îmbăiere, spălare, bărbierit;
 - asistență pentru administrarea medicamentelor și pentru îmbunătățirea

- altor activități, îngrijirea sănătății;
- manipularea obiectelor și documentelor personale;
- utilizarea băii și toaletelor;
- escortare de acasă;
- asistență specială pentru persoanele cu viziune redusă sau pierdută prin citirea ziarelor, cărților, poștei sau altor documente;
- **însoțirea persoanei vârstnice în următoarele cazuri:**
 - asistență pentru vârstnicii în scaun cu roțile și oferirea de ajutor la plasarea și reglarea mijloacelor ortopedice și tehnice;
 - îndrumarea persoanelor cu deficiențe de vedere și asistarea persoanelor cu pierderi de auz;
 - asistență la îndeplinirea comenzilor, cumpărături, petrecerea timpului liber și însoțirea în timpul călătoriilor;
- **asistență la treburile casnice** ce s-a restrâns, în principal la prepararea alimentelor și igiena camerei în care locuiește vârstnicul;
- **asistență la furnizarea de servicii medicale sau administrative** ce prevede sprijinul însoțitorului la furnizarea de ajutoare tehnice necesare și depunerea de către asistat a diverselor documente⁶⁵.

Un alt tip de servicii oferite de administrația locală este „**Dispoziția de Îngrijire Acasă**”, constituită prin decizia Consiliului de Miniștri nr. 83 din 06.02.2020, care introduce Programul național „Furnizarea de îngrijiri la domiciliu”.

La nivelul Municipality Byala este planificată includerea a 16 asistenți la domiciliu în program full-time care să sprijine 32 de persoane aflate în nevoie sau 64 de asistenți la domiciliu cu un program de două ore pentru 64 de beneficiari. Raportat la persoanele vârstnice **criteriile pe care trebuie să le îndeplinească** pentru accesarea acestui tip de servicii sunt următoarele:

- au împlinit vârsta de 65 de ani la momentul aplicării pentru includerea în program;
- locuiesc singuri sau nu au rude care să îi susțină;
- nu sunt capabili să aibă grijă de ei înșiși și nu își pot satisface în mod independent nevoile zilnice ale gospodăriei (cumpărături, gătit, mâncare,

⁶⁵ Informații Municipality Byala

igienă personală și igienă la domiciliu).

Datele oferite de administrația publică locală indică faptul că în aprilie 2020, Municipality din Byala a încheiat **30 de contracte de muncă pentru funcția de „asistent la domiciliu”** ce servesc unui număr de 52 de beneficiari.

Raportat la persoanele vârstnice, situația beneficiarilor acestui tip de servicii este redată în **Figura 7**. Conform datelor, persoanele vârstnice constituie **ponderea majoritară a beneficiarilor acestui tip de servicii**. Cu un număr de 22 de beneficiari, vârstnicii constituie 42,3% din numărul total al persoanelor cărora le-au fost alocate acest tip de servicii. Raportat la grupele de vârstă, grupa 70-74 constituie numărul cel mai mare al beneficiarilor în rândul vârstnicilor. **Distribuția pe sexe** a beneficiarilor în rândul vârstnicilor indică un **echilibru**, din totalul de 22 de persoane 12 fiind femei și 10 bărbați⁶⁶.

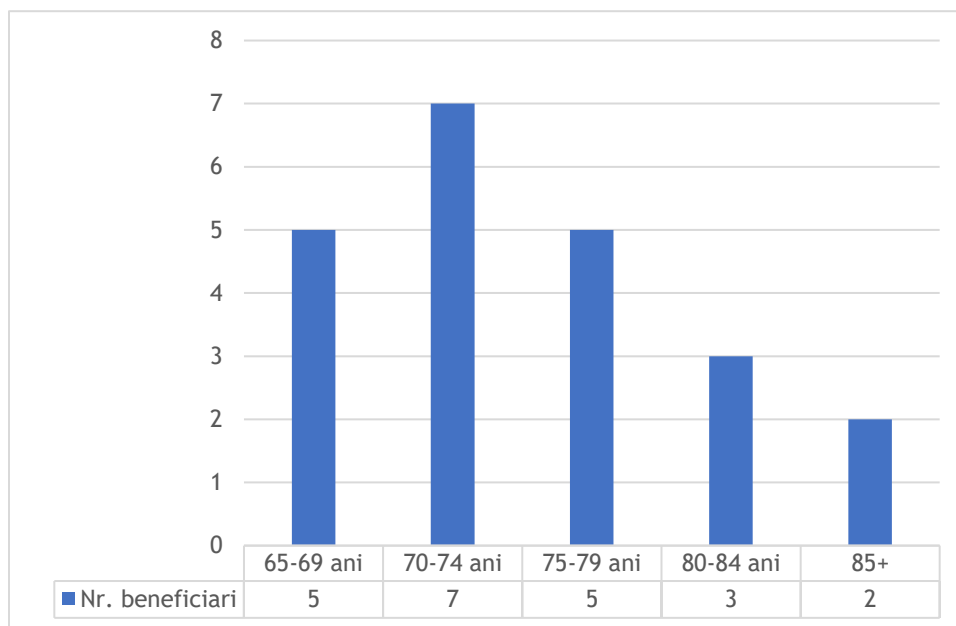

Figura 7. Numărul de beneficiari seniori al serviciilor de îngrijire la domiciliu în cadrul Municipality Byala

Sursa: Municipality Byala

În cadrul Municipality Byala mai sunt prezente **trei tipuri de servicii de furnizare a alimentelor persoanelor aflate în nevoie**. Un prim program este **"Furnizarea Prânzului Cald în Orașul Byala, Districtul Ruse"** al cărui scop principal este de a oferi un prânz cald gratuit pentru cei aflați în dificultate. Activitatea este desfășurată în sala

⁶⁶ Informații UAT Municipality Byala

de mese publică din Municipality Byala unde este oferit un prânz cald pentru 80 de persoane în zilele lucrătoare. În cadrul acestui tip de servicii, **50% dintre beneficiari sunt persoane de peste 65 de ani.** În cadrul vârstnicilor se observă o distribuție inegală pe sexe a beneficiarilor, **persoanele în vârstă de sex feminin prezentând un grad de dificultate mai ridicat în asigurarea alimentației de bază.** Este înregistrat un număr de 24 de femei peste 65 de ani și 16 bărbați, grupa de vârstă preponderentă din care fac parte fiind 65-69 de ani.

Un al doilea tip de serviciu ce include asigurarea mesei este „**Serviciu de Patronaj Social la Domiciliu**” ce implică utilizarea unei bucătării centrale de pe teritoriul „Municipality Byala” finanțată din bugetul local.

Serviciul de patronaj la domiciliu este folosit de **140 de persoane** și acoperă o parte din localitățile din municipalitate - orașul Byala și primăriile din Polsko Kosovo, Peichinovo, Bosilkovtsi, Lom Cherkovna și Koprivets. **Majoritatea utilizatorilor serviciului sunt persoane cu vârsta peste 65 de ani.**

Un al treilea tip de serviciu „**Furnizarea Prânzului Cald la Domiciliu**” constituie un **răspuns prompt și eficient** al administrației locale în situația de urgență rezultată în urma epidemiei de COVID-19. Proiectul constituie una dintre măsurile aplicate de Municipality Byala pe baza politicii sociale locale dezvoltate în sprijinul persoanelor vulnerabile de peste 65 de ani, care au venituri scăzute, trăiesc singure sau nu au rude, sunt îngrijite de persoane cu dizabilități sau nu sunt în măsură să-și satisfacă nevoile zilnice și este recomandabil să-și limiteze contactele lor pentru a preveni răspândirea de COVID-19. Proiectul oferă un **prânz cald la domiciliu în condiții de urgență pentru 110 consumatori** din Byala. Proiectul desfășurat în perioada 01.05.2020 până la 19.06.2020 implică distribuirea de alimente calde ce vor fi furnizate în zilele lucrătoare ale perioadei, distribuite în containere de unică folosință și ambalate individual.

O altă sferă importantă a serviciilor furnizate persoanelor vârstnice o constituie setul de măsuri și activități desfășurate în instituții specializate. În Municipality Byala există un **cămin pentru persoane în vârstă**, cu o capacitate de 35 de persoane situat în satul Bistrentsi. În prezent, unitatea poate oferi servicii pentru 33 de vârstnici aflați în nevoie. Datele oferite de administrația publică locală indică un **procent majoritar al persoanelor de peste 80 de ani cazate în cămin.** Se constată un număr de 19 persoane cu vârsta peste 80 de ani ce constituie mai bine de 57% din capacitatea totală a centrului. **Distribuția pe sexe** este redată în **Figura 8**. Conform datelor se poate observa o **distribuție inegală** a beneficiarilor de servicii în cadrul căminului pentru persoane vârstnice. Cu un număr de 24 de femei, acestea constituie o pondere 73% din totalul persoanelor cazate. Raportat la vârstă, aproximativ 50% dintre acestea au peste 80 de ani. Beneficiarii de sex masculin adună o pondere de 27%, având o distribuție uniformă pe principalele grupe de vârstă ale vârstnicilor.

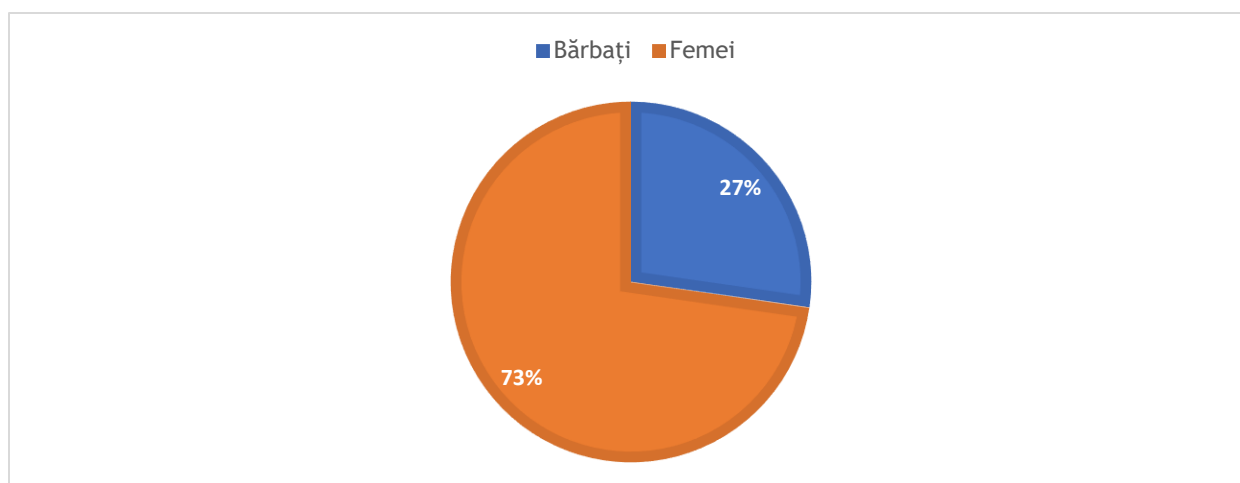

Figura 8. Distribuția pe sexe a persoanelor cazate în căminul pentru bătrâni în Byala

Sursa: Municipality Byala

Alte tipuri de servicii realizate de Municipality Byala pentru persoanele vârstnice se răsfrâng în **zona culturală**. Pornind de la viziunea pentru dezvoltarea proceselor culturale din municipalitate ce se bazează pe înțelegerea culturii ca factor important pentru dezvoltarea comunității au fost trasate obiective pentru conservarea culturii și a patrimoniului istoric. Pe teritoriul Municipality Byala există **zece centre comunitare**, care dezvoltă o activitate culturală bogată și păstrează moștenirea culturală bulgară și locală. **Principalii participanți** care îmbogățesc activitatea culturală a municipalității sunt **persoanele în vârstă de peste 65 de ani**. Vârstnicii se alătură diferitelor grupuri ce desfășoară activități muzicale în diferite stiluri, cântece populare, cântece din orașul vechi, folclor autentic și altele. De asemenea, vârstnicii mai participă și la sărbătorile tradiționale localității și la diverse alte evenimente organizate de primăriile din Municipality Byala, de la vizite la teatru până la cinema⁶⁷.

Concluzionând, capitolul de față a surprins dinamica variabilelor socio-economice ce își exercită influența asupra stilului de viață a persoanelor vârstnice. S-au remarcat o serie de aspecte favorabile în cele două localități ce țin de dimensiunea economică, persoanele de peste 65 de ani prezentând o creștere a veniturilor și implicit o scădere a riscului de excluziune socială. În sfera socială au fost observate serviciile și măsurile implementate de autoritățile locale venite în sprijinul seniorilor. Cu toate că acestea se extind pe numeroase sfere din asistența socială se remarcă o deficiență în ceea ce privește gradul de acoperire al serviciilor raportat la numărul persoanelor vârstnice.

⁶⁷ Informații Municipality Byala

Capitolul 3.

Analiza SWOT a sectorului serviciilor sociale furnizate persoanelor vârstnice la nivelul celor două comunități

Pornind de la informațiile prezentate anterior, în capitolul prezent se vor identifica principalele elemente caracteristice ale sistemului de asistență socială din cele două localități sub formă de puncte tari/slabe (caracteristici interne ale serviciului social din cele două localități) și de oportunități/riscuri (caracteristici externe ale serviciului social) pentru fiecare dintre domeniile prezentate anterior. Toate acestea vor fi transpuse ulterior în direcții strategice de dezvoltare a serviciului social din Comuna Grădinari și municipalitatea Byala.

Capitolul de față a fost structurat în 4 secțiuni distincte, începând cu prezentarea metodologiei folosită în culegerea datelor urmând apoi efectuarea analizei SWOT în secțiuni distincte pentru fiecare localitate, iar în final formularea aspectelor generale identificate.

3.1. Metodologia de culegere și prelucrare a datelor

În cadrul acestei secțiuni sunt redată metodele de cercetare pe baza cărora au fost extrase datele privind problematica serviciilor sociale adresate persoanelor în vârstă. În vederea elaborării prezentului plan au fost utilizate o serie de metode de cercetare cu specific sociologic, analiza informațiilor provenind din două metode principale.

Prima metodă utilizată este analiza documentelor. Metodă cantitativă de studiu, analiza documentelor a constituit principala sursă de preluare a informațiilor. Au fost vizate în primă fază documentele oficiale oferite de autoritățile locale, cadrul normativ și legile prezente în cele două state cât și la nivel european ce cuprind atât serviciul social în ansamblu, cât și particularități ale serviciilor adresate persoanelor vârstnice. Analiza documentelor a mai cuprins și o latură socio-economică în care au fost examinate date statistice pentru cele două localități în raport cu situația persoanelor vârstnice.

Observația a constituit a doua metodă de analiză reprezentând o modalitate de verificare a informațiilor adunate prin analiza documentelor. Metodă calitativă de cercetare, observația a constat în utilizarea grilei de observație pe teren în localitățile studiate.

Pe baza rezultatelor obținute se vor diagnostica principalele probleme cu care se confruntă instituțiile de asistență socială din Municipality Byala și Comuna

Grădinari, oferindu-se în capitolele următoare soluții pentru rezolvarea acestora, dar și sugestii pentru asigurarea unei dezvoltări eficiente în conformitate cu obiectivele naționale și europene.

Principalele etape ale metodologiei de cercetare utilizată în cadrul prezentului plan sunt redată în **Figura 9**.

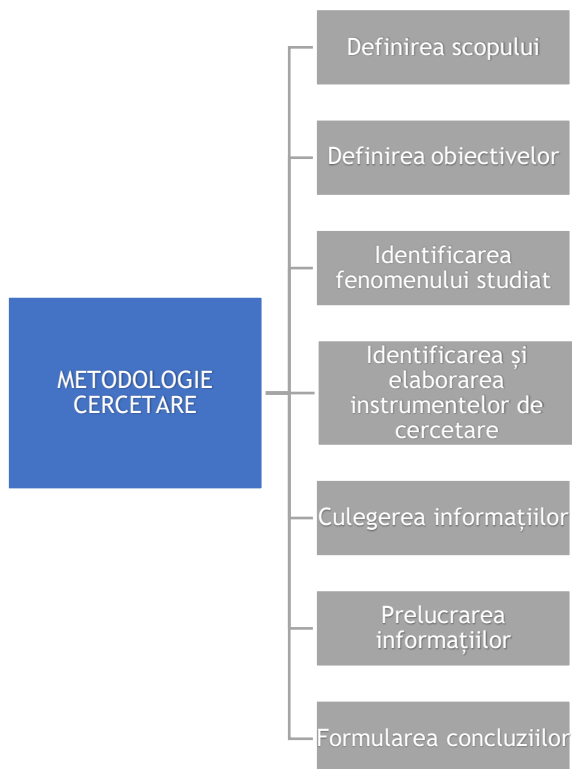

Figura 9: Structura metodologiei de cercetare

Sursa: Autorul

Conform figurii de mai sus, fiecare componentă este detaliată în continuare:

1. **scopul cercetării** este reprezentat de necesitatea **identificării principalelor probleme cu care se confruntă persoanele în vârstă din Comuna Grădinari și Municipality Byala** în vederea conturării unor direcții și recomandări de îmbunătățire a situației;
2. **obiectivele** cercetării subordonate scopului menționat anterior sunt:
 - realizarea unui profil socio-demografic al persoanelor în vârstă;
 - identificarea viziunii instituțiilor administrative locale cu privire la

serviciile de asistență socială adresate vârstnicilor;

- conturarea principalelor probleme cu care se confruntă unitățile administrativ teritoriale în procesul de îmbunătățire a calității vieții vârstnicilor și în gestionarea serviciilor de asistență socială;
 - crearea cadrului informațional necesar pentru furnizarea unor servicii sociale adecvate persoanelor în vârstă;
 - stabilirea contextului necesar în aplicarea metodologiei profesionale pe perioada derulării proiectului „SoBy: Îmbunătățirea coordonării și a politicilor sociale din Municipality Byala și Comuna Grădinari pentru o regiune transfrontalieră mai eficientă”.
3. **fenomenul studiat** cuprinde aspecte din latura socială ce vizează persoanele vârstnice. Pornind de la acest aspect, populația vizată este constituită din persoanele de peste 65 de ani din cele două localități urmărindu-se ca prin metodele utilizate să se reliefeze o perspectivă multidimensională asupra principalelor aspecte sociale, economice și politice care influențează calitatea vieții acestora;
4. **instrumentele de cercetare** sunt reprezentate de:
- **analiza documentelor** - finalizată cu efectuarea unei **analize SWOT** având ca scop conturarea principalelor puncte forte și slabe, respectiv a oportunităților și a amenințărilor corespunzătoare mediului intern/extern al dimensiunii asistenței sociale adresate vârstnicilor. Analiza documentelor cuprinde următoarele particularități:
 - **dimensiunea socială** în care au fost urmărite documentele statistice ce cuprind aspecte demografice ale populației, elemente ce țin de domeniul sănătății și asistenței sociale, documentele analizate provenind din platforme naționale de date statistice sau din informații oferite de unitățile administrativ teritoriale;
 - **dimensiunea legislativă** cuprinde elemente ce țin de competențele instituțiilor publice ale celor două localități și tipurile de servicii oferite vârstnicilor;
 - **dimensiunea economică** se răsfrânge asupra principalelor probleme ce sunt întâmpinate de vârstnici din cauza situației financiare abordându-se o atenție sporită asupra fenomenului excluziunii sociale și a ratei sărăciei în rândul acestora;
 - **observația de tip participativ** cu scopul identificării factorilor ce au cea mai mare influență asupra aplicării eficiente a serviciilor și măsurilor din

domeniul social în plan concret;

5. activitatea de **culegere a datelor**, prin utilizarea observației, a cărei structură a fost prezentată anterior și prin efectuarea analizei de conținut asupra datelor statistice;
6. activitatea de **prelucrare a datelor**, prin utilizarea soft-ului Microsoft Excel în vederea centralizării informațiilor sub formă grafică și tabelară;
7. etapa de **formulare a concluziilor cercetării**, prin efectuarea analizei SWOT, respectiv prin formularea principalelor direcții de îmbunătățire.

3.2. Analiza SWOT a sectorului serviciilor furnizate persoanelor vârstnice la nivelul Comunei Grădinari

În continuare va fi efectuată analiza SWOT asupra a trei dimensiuni ce înglobează variabilele principale ale asistenței sociale în raport cu persoanele de peste 65 de ani în cadrul Comunei Grădinari.

Tabelul 7. Analiză SWOT la nivelul Comunei Grădinari privind situația socio-demografică

Situația socio-demografică	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ➤ distribuție uniformă a populației vârstnice pe principalele grupe de vârstă ce definesc populația; ➤ procent uniform al populației vârstnice din populația totală a Comunei prin raportare la situația națională; ➤ rată a sărăciei vârstnicilor sub media națională; ➤ venit mediu lunar din pensii peste media regională și județeană, plasându-se cu 10,9% peste media națională. 	<ul style="list-style-type: none"> ↙ nivel al excluziunii sociale ridicat; ↙ distribuție inegală între sexe a populației vârstnice existând de aproape două ori mai multe femei decât bărbați cu vârsta peste 65 de ani; ↙ preocuparea persoanelor vârstnice cu activități din sectorul agricol.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI

<ul style="list-style-type: none"> ➤ creșterea gradului de autonomie a persoanelor vârstnice prin promovarea activităților independente; ➤ îmbunătățirea relaționării și combaterea sentimentului de excluziune socială prin programe culturale sau de formare profesională care să pună în valoare colaborarea inter generațională; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ creșterea populației vârstnice și migrația populației tinere; ➤ creșterea sentimentului de excluziune în rândul vârstnicilor pe fondul discrepanței dintre generații, a lipsei interlocutorilor sau a unor consilieri de sprijin emoțional; ➤ intensificarea problemelor de sănătate dată fiind preocuparea preponderentă spre sectorul agricol și a sarcinilor abrutizante ce presupune acest domeniu;
--	---

Sursa: Autorul

Tabelul 8. Analiză SWOT la nivelul Comunei Grădinari privind competențele exercitate de primărie

Competențele exercitate de primărie	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ➤ bază propice de organizare instituțională a serviciilor sociale locale bazată pe respectarea legislației naționale; ➤ respectarea criteriilor de organizare a centrelor pentru persoane vârstnice și a metodologiei de selecție a beneficiarilor acestora; ➤ respectarea prevederilor naționale în ceea ce privește alocarea de sume menite să constituie o completare a veniturilor proprii ale căminelor; ➤ preocupare pentru asigurarea surselor de venit ale persoanelor vârstnice fără ajutor și de furnizare a unui minim necesar al resurselor necesare pentru o viață sănătoasă. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lipsa unor proiecte derulate în domeniul serviciilor sociale de către Primărie - finanțate din fonduri proprii; ➤ număr redus al asistenților sociali; ➤ număr redus al asistenților personali pentru bătrânii cu handicap; ➤ număr redus al centrelor de îngrijire; ➤ inexistența unor măsuri concrete de îmbătrânire activă la nivelul comunei;

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ colaborarea cu instituțiile județene în programe sociale care să crească sentimentul de incluziune al vârstnicilor; ➤ elaborarea de activități culturale în cadrul comunei sau prin colaborarea cu alte unități administrative care să ducă la scăderea sentimentului de excluziune socială; ➤ campanii de promovare și informare asupra conceptului de îmbătrânire activă; ➤ programe de formare și menținere a competențelor profesionale care să faciliteze menținerea pe piața muncii a vârstnicilor; ➤ colaborarea cu mediul privat în implementarea măsurilor de îmbătrânire activă, favorizând astfel autonomia economică; ➤ parteneriate cu ONG-uri și asociații ce acționează în acest sector pentru creșterea calității și diversității serviciilor oferite. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ incapacitatea de a administra serviciile sociale oferite tuturor persoanelor vârstnice aflate în nevoie pe fondul creșterii numărului acestora; ➤ slăbirea calității serviciilor oferite pe fondul lipsei personalului sau a programelor de formare a acestora; ➤ plecarea personalului existent; ➤ birocratizarea excesivă a sistemului de asistență socială îngreunând aplicarea măsurilor necesare protejării și îngrijirii cazurilor de risc ridicat; ➤ incapacitatea implementării proiectelor din zona socială dedicate persoanelor în vârstă dată fiind reticența acestora la schimbare;

Sursa: Autorul

Tabelul 9. Analiză SWOT la nivelul Comunei Grădinari privind tipurile de servicii sociale

Tipuri de servicii și măsuri	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ➤ existența serviciilor de îngrijire permanentă sau temporară a persoanelor vârstnice la domiciliu; ➤ existența unei baze instituționale care 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ costuri ridicate de întreținere a căminelor; ➤ număr relativ redus al asistenților sociali și al personalului alocat îndeplinirii

permite desfășurarea de servicii și programe de asistență socială ce se pot organiza în centre rezidențiale sau de zi pentru bătrâni;	sarcinilor din sectorul asistenței sociale dedicat persoanelor vârstnice;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ modernizarea centrelor prezente sau construirea unor noi cămine prin accesarea de fonduri europene; ➤ achiziționarea de aparatură medicală necesară în îngrijirea vârstnicilor prin accesarea programelor de modernizare din bugetul național sau la nivel european; ➤ alocarea de facilități care să permită persoanelor în vârstă incluziunea în mediul online, facilități regăsite atât în sfera materială prin dispozitive tehnologice adecvate, dar și în sfera cognitivă prin programe de învățare; ➤ conceperea unor servicii și în mediul online adresate vârstnicilor; 	<ul style="list-style-type: none"> ⚡ slăbirea calității serviciilor oferite de personalul medical în centrele pentru persoane vârstnice; ⚡ lipsa unor medicamente și a unei aparaturi medicale moderne care să ușureze sarcina asistenților sociali în lupta cu bolile specifice vârstei a 3-a; ⚡ creșterea gradului de excluziune socială prin degradarea măsurilor instituționale adoptate în acest domeniu; ⚡ incapacitatea administrării în mod eficient a centrelor pentru bătrâni; ⚡ reducerea calității serviciilor de îngrijire la domiciliu prin pierderea motivației asistenților sociali sau prin apariția unui deficit de personal

Sursa: Autorul

3.3. Analiza SWOT a sectorului serviciilor furnizate persoanelor vârstnice la nivelul Municipality Byala

În continuare va fi efectuată analiza SWOT la nivelul Municipality Byala asupra a trei dimensiuni ce înglobează variabilele principale ale asistenței sociale în raport cu persoanele de peste 65 de ani.

Tabelul 10. Analiză SWOT la nivelul Municipality Byala privind situația socio-demografică

Situația socio-demografică	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ➤ distribuție uniformă a populației vârstnice pe principalele grupe de vârstă ce definesc populația; ➤ creștere a veniturilor medii lunare înregistrată la nivelul tuturor grupelor de vârstă de peste 65 de ani; ➤ procent scăzut al excluziunii sociale a persoanelor vârstnice la nivelul Districtului Ruse, înregistrându-se o rată de numai 5,5%; 	<ul style="list-style-type: none"> ⚡ procent ridicat al populației vârstnice din totalul local, ajungându-se la o pondere de aproximativ 25,3%; ⚡ rată a sărăciei de 20% ce depășește media națională; ⚡ discrepanță majoră a veniturilor persoanelor între 65-69 de ani și persoanele de peste 80 de ani de peste 15%; ⚡ venit mediu lunar scăzut al persoanelor de peste 80 de ani; ⚡ risc ridicat la nivel național al sărăciei pentru persoanele în vârstă ce locuiesc singure într-o gospodărie, acesta fiind cu 24% mai mare pentru o persoană de peste 65 de ani față de o persoană mai tânără;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ creșterea gradului de autonomie a persoanelor vârstnice prin promovarea activităților independente; ➤ îmbunătățirea relaționării și combaterea sentimentului de excluziune socială prin programe culturale sau de formare profesională care să pună în valoare colaborarea inter generațională. 	<ul style="list-style-type: none"> ⚡ incapacitatea persoanelor de peste 80 de ani de a-și asigura existența din surse proprii de venit; ⚡ creșterea populației vârstnice și migrația populației tinere; ⚡ creșterea sentimentului de excluziune în rândul vârstnicilor pe fondul discrepantei dintre generații, a lipsei interlocutorilor sau a unor consilieri de sprijin emoțional.

Sursa: Autorul

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

Tabelul 11. Analiză SWOT la nivelul Municipality Byala privind competențele exercitate de primărie

Competențele exercitate de primărie	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ➤ cadru optim de organizare instituțională a serviciilor sociale locale bazat pe respectarea legislației naționale; ➤ respectarea criteriilor de organizare a centrelor pentru persoane vârstnice și a metodologiei de selecție a beneficiarilor acestora; ➤ respectarea prevederilor naționale în ceea ce privește alocarea de sume menite să constituie o completare a veniturilor proprii ale căminelor; ➤ existența unor planuri și măsuri concrete de implementare a conceptului de îmbătrânire activă; ➤ preocupare pentru asigurarea surselor de venit ale persoanelor vârstnice fără ajutor și de furnizare a unui minim necesar al resurselor pentru o viață sănătoasă; 	<ul style="list-style-type: none"> ⚡ lipsa unor proiecte derulate în domeniul serviciilor sociale de către Primărie - finanțate din fonduri proprii; ⚡ dificultate în gestionarea cazurilor ce necesită asistență specială dată fiind capacitatea limitată a centrului de îngrijire a persoanelor vârstnice; ⚡ număr redus al asistenților personali pentru bătrânii cu handicap; ⚡ număr redus al centrelor de îngrijire;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ colaborarea cu instituțiile județene în programe sociale care să crească sentimentul de incluziune a vârstnicilor; ➤ elaborarea de activități culturale în cadrul Municipality sau prin colaborarea cu alte unități administrative care să ducă la scăderea sentimentului de excluziune socială a 	<ul style="list-style-type: none"> ⚡ incapacitatea de a administra serviciile sociale oferite tuturor persoanelor vârstnice aflate în nevoie pe fondul creșterii numărului acestora; ⚡ slăbirea serviciilor oferite pe fondul lipsei personalului sau a programelor de formare a acestora;

<p>vârstnicilor;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ diversificarea campaniilor de promovare și informare asupra conceptului de îmbătrânire activă; ➤ programe de formare și menținere a competențelor profesionale care să faciliteze menținerea pe piața muncii a vârstnicilor; ➤ colaborarea cu mediul privat în implementarea măsurilor de îmbătrânire activă, favorizând astfel autonomia economică; ➤ parteneriate cu ONG-uri și asociații ce acționează în acest sector pentru creșterea calității și diversității serviciilor oferite. 	<ul style="list-style-type: none"> ⚡ plecarea personalului existent; ⚡ birocrațizarea excesivă a sistemului de asistență socială îngreunând aplicarea măsurilor necesare protejării și îngrijirii cazurilor de risc ridicat; ⚡ incapacitatea implementării proiectelor din zona socială dedicate persoanelor în vârstă dată fiind reticența acestora la schimbare;
---	---

Sursa: Autorul

Tabelul 12. Analiză SWOT la nivelul Municipality Byala privind tipurile de servicii sociale

Tipuri de servicii	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ➤ existența unei plaje diversificate de servicii oferite de administrația locală persoanelor vârstnice; ➤ existența serviciilor de îngrijire permanentă sau temporară a persoanelor vârstnice la domiciliu; ➤ existența unei baze instituționale care permite desfășurarea de servicii și programe de asistență socială ce se pot organiza în centre rezidențiale sau de zi 	<ul style="list-style-type: none"> ⚡ existența unui singur centru de îngrijire a persoanelor vârstnice; ⚡ capacitate limitată de găzduire a persoanelor vârstnice în centrul rezidențial; ⚡ distribuție inegală pe sexe a persoanelor vârstnice aflate în căminul pentru bătrâni, fiind înregistrată o pondere de 73% a persoanelor vârstnice de sex feminin;

<p>pentru bătrâni;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ programe complexe de oferire a serviciilor sociale grupate în trei tipuri de servicii „Asistent personal”, „Asistent social” și „Asistent la domiciliu”; ➤ existența a două tipuri de servicii de oferire a unei mese calde de care beneficiază cu preponderență persoanele vârstnice; ➤ asigurarea hranei persoanelor vârstnice în situații de criză prin existența unui program desfășurat în prezent în timpul pandemiei de COVID 19; 	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ extinderea serviciilor de oferire a hranei persoanelor vârstnice prin parteneriate public-private cu asociații și firme private; ➤ modernizarea centrului prezent sau construirea unor noi cămine prin accesarea de fonduri europene; ➤ achiziționarea de aparatură medicală necesară în îngrijirea vârstnicilor prin accesarea programelor de modernizare din bugetul național sau la nivel european; ➤ alocarea de facilități care să permită persoanelor în vârstă incluziunea în mediul online, facilități regăsite atât în sfera materială prin dispozitive tehnologice adecvate, dar și în sfera 	<ul style="list-style-type: none"> ⚡ reducerea calității serviciilor oferite de personalul medical în cadrul programelor de asistență socială; ⚡ lipsa unor medicamente și a unei aparaturi medicale moderne care să ușureze sarcina asistenților sociali în lupta cu bolile specific vârstei a 3-a; ⚡ creșterea gradului de excluziune socială prin degradarea măsurilor instituționale de prevenire adoptate în acest domeniu; ⚡ incapacitatea administrării în mod eficient a centrului pentru bătrâni; ⚡ reducerea calității serviciilor de îngrijire la domiciliu prin pierderea motivației asistenților sociali sau plecarea acestora.

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

<p>cognitivă prin programe de învățare;</p> <p>➤ conceperea unor servicii și în mediul online adresate vârstnicilor.</p>	
---	--

Sursa: Autorul

3.4. Concluzii privind principalele probleme diagnosticate. Analiză comparativă la nivelul celor două comunități în ceea ce privește calitatea serviciilor sociale furnizate vârstnicilor

În urma analizei efectuate asupra situației persoanelor vârstnice la nivelul celor două localități au fost identificate principalele probleme cu care se confruntă administrația locală în gestionarea problemelor întâmpinate de persoanele vârstnice. Subcapitolul de față conchide analiza SWOT efectuată prin efectuarea unei analize comparative a principalelor probleme diagnosticate. Dificultățile apărute în această sferă au fost grupate, conform cu scindarea făcută în cadrul analizei SWOT, în 3 dimensiuni.

Prima dimensiune asupra căreia s-a efectuat analiza studiului cuprinde **aspecte socio-economice**. Datele au indicat **pentru Comuna Grădinari** o situație problematică în ceea ce privește **nivelul excluziunii sociale și riscul sărăciei** care, deși, s-a aflat într-o continuă scădere acesta se prezintă în continuare cu valori foarte ridicate la nivel național. Problema riscului ridicat de sărăcie este prezent și în cazul Bulgariei pentru persoanele vârstnice. Deși la nivelul județului din care **Municipalitatea Byala** face parte procentul este sub media națională, se remarcă o **problematică a persoanelor vârstnice care locuiesc singure**, acestea fiind mult mai predispuse excluziunii sociale.

Pe lângă riscul sărăciei, o altă problemă identificată în această sferă este dată de **creșterea populației vârstnice** și scăderea populației apte de muncă ducând nu doar la o scădere a capacității forței de muncă, dar și la o suprasolicitare a sistemului de asistență socială dată fiind creșterea numărului de persoane aflate în nevoie și dependență. În particular, o problemă la nivelul **Comunei Grădinari** o constituie **preocuparea persoanelor vârstnice în activități din sectorul agricol** ducând la o creștere a riscului de accidentare și la o slăbire a calității vieții.

În a doua sferă analizată, **competențele exercitate de autoritățile locale** a fost identificată o problemă centrală prezentă în cadrul ambelor localități, și anume **lipsa unor proiecte derulate în domeniul serviciilor sociale de către Primărie - finanțate din fonduri proprii**. În particular, în **comuna Grădinari** o problemă pregnantă o constituie **inexistența unor măsuri concrete de îmbătrânire activă la nivelul comunei**. Pentru **Municipalitatea Byala** se remarcă o dificultate în gestionarea

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

cazurilor ce necesită asistență specială dată fiind capacitatea limitată a centrului de îngrijire aflat în localitate.

Ultima dimensiune relevă problematica în ceea ce privește **costurile ridicate pentru menținerea și gestionarea serviciilor sociale** adresate persoanelor vârstnice în cadrul celor două localități, în această categorie intrând serviciile la domiciliu, centrele rezidențiale și, în cazul Municipality Byala, serviciul de cantină socială grupat în cele trei programe.

Concluzionând, atât la nivelul Comunei Grădinari, cât și în cadrul Municipality Byala se observă o bază solidă a sistemului de asistență socială ce a facilitat dezvoltarea multidimensională a serviciilor sociale adresate seniorilor. Creșterea populației vârstnice reprezintă însă o provocare majoră cu care administrația publică locală urmează să se confrunte în următorii ani. Lipsa unor măsuri concrete în plan local în domeniul îmbătrânirii active, în cazul Comunei Grădinari sau capacitatea redusă a centrelor de îngrijire, la nivelul Municipality Byala, pot duce la o îngreunare a misiunii autorităților de a crește calitatea vieții persoanelor vârstnice.

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

Capitolul 4.

Direcții de acțiune în vederea îmbunătățirii calității serviciilor sociale furnizate persoanelor vârstnice din Municipality Byala și Comuna Grădinari

Ultimul capitol al strategiei cuprinde propunerea direcțiilor de acțiune concepute în vederea îmbunătățirii serviciilor furnizate vârstnicilor. Liniile directe prezentate sunt descrise începând cu viziunea, misiunea și obiectivele studiului ce au reprezentat elementul fundamental care a ghidat analiza strategiei. Direcțiile de acțiune sunt grupate ulterior într-un plan și un tabel ce include aspecte financiare și indicatori de monitorizare a progresului.

4.1. Viziunea, misiunea și obiectivele propuse în cadrul prezentei Strategii

Subcapitolul de față prezintă motivația ce a stat la baza constituirii planului curent luând forma viziunii, misiunii și obiectivelor specifice. Strategia Comună privind Îmbunătățirea Calității Serviciilor Sociale Furnizate Persoanelor Vârstnice din Byala - Grădinari a constituit o inițiativă inovativă elaborată la cererea administrației publice locale din necesități socio-economice ale sistemului de asistență socială dedicat persoanelor vârstnice.

Viziunea studiului a fost concepută pornind de la necesitățile amintite și prevede **îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice** din cadrul celor două localități.

Pe baza viziunii, **misiunea strategiei** a constat în **elaborarea unui cadru empiric multidimensional** care să stea la baza constituirii proiectelor de îmbunătățire a serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice în vederea creșterii calității vieții. Metodele abordate în construirea analizei au ținut seama de specificul local și de variabilele particulare întâlnite în cadrul Municipality Byala și Comunei Grădinari fiind criterii pe baza cărora au fost materializate obiectivele studiului.

Obiectivele constituite pe baza misiunii au fost grupate în 3 dimensiuni asupra cărora s-a extins analiza strategiei. Cele trei dimensiuni au la bază **două obiective generale**, și anume, **stabilirea contextului necesar** în aplicarea metodologiei profesionale pe perioada derulării proiectului amintit mai sus și **evaluarea situației existente** a persoanelor vârstnice în cele două localități.

Prima dimensiune a vizat variabilele socio-economice ce influențează viața persoanelor vârstnice și are ca și **obiectiv specific analiza și descrierea elementelor specifice populației vârstnice** efectuată prin utilizarea datelor ce cuprind vârsta, distribuția pe

sexe, rata sărăciei și veniturile persoanelor vârstnice.

A doua dimensiune a vizat competențele administrației publice locale. Analiza desfășurată în acest cadru a avut ca **obiectiv specific descrierea cadrului legislativ și a programelor desfășurate de serviciile sociale locale.**

Ultima dimensiune, particularitățile serviciilor și măsurilor sociale a avut la bază **analiza serviciilor sociale oferite vârstnicilor în vederea în vederea stabilirii carențelor instituționale și a nevoilor de îmbunătățire.**

4.2. Linii directoare de acțiune în vederea îmbunătățirii calității serviciilor sociale furnizate persoanelor vârstnice din Municipality Byala și Comuna Grădinari

Pe baza obiectivelor specifice descrise mai sus rezultate din misiunea particulară a strategiei în subcapitolul prezent sunt redată liniile directoare de acțiune concepute pe baza analizei serviciului social adresat vârstnicilor în cele două localități.

Conceperea direcțiilor a avut în vedere îmbunătățirea calității serviciilor furnizate persoanelor vârstnice în conformitate cu perspectiva de ansamblu descrisă în viziune. Liniile directoare cuprind următoarele aspecte:

- **îmbunătățirea calității serviciilor sociale oferite în centrele de îngrijire prin:**
 - extindere/ modernizare capacitate cămin bătrâni existent în localitate;
 - construire unitate de îngrijire a persoanelor vârstnice;
 - organizarea unor evenimente de tip Zilele porților deschise la căminele pentru bătrâni pentru a încuraja bătrânii și membrii familiei să opteze pentru această variantă instituțională;
- **calificarea, formarea și dezvoltarea abilităților și competențelor personalului din cadrul serviciului social prin programe ce cuprind:**
 - cursuri de specializare și dezvoltare a angajaților serviciului social local;
 - extinderea numărului de angajați ai sistemului social local prin crearea de locuri vacante, training-uri și programe de formare;
- **asigurarea unei continuități a serviciilor sociale adresate vârstnicilor prin:**
 - continuarea proceselor de evaluare a beneficiarilor și de desfășurare a anchetelor sociale;
 - continuarea programelor de acordare a ajutoarelor sociale de către Primărie și a diverselor ajutoare pentru întreținere;

- continuarea programului de acordare a subvențiilor de către Primărie (subvenție pentru taxa plătită de bătrâni pentru a sta în cămin - pentru locuitorii comunei);
- **dezvoltarea programelor de îmbătrânire activă:**
 - programe de dezvoltare și reconversie profesională;
 - activități de voluntariat;
 - parteneriate cu antreprenori locali în vederea facilitării accesului pe piața muncii;
- **creșterea gradului de conștientizare a populației privind importanța dezvoltării incluziunii sociale în rândul populației îmbătrânite** efectuat prin campanii de informare, distribuire pliante și caravane mobile în cadrul localității;
- **creșterea gradului de independență a persoanelor vârstnice în sfera tehnologică/ digitală:**
 - campanii de informare în rândul populației vârstnice cu privire la importanța sectorului tehnologic și digital în activitățile de zi cu zi ale acestora prin organizarea de seminare informative, distribuirea de pliante și organizarea de caravane mobile în cadrul localității;
 - programe de învățare a vârstnicilor și de deprindere a aptitudinilor elementare în aria competențelor digitale;
 - constituirea unor platforme online dedicate persoanelor vârstnice și necesităților lor.
- **dezvoltare programelor culturale adresate vârstnicilor prin:**
 - spectacole și activități cu tematică specifică;
 - vizite între comune ale vârstnicilor.

4.3. Plan de acțiune: acțiuni propuse, resurse, termene, surse de finanțare, rolul partenerilor în implementarea acțiunilor strategice

Secțiunea de față cuprinde măsurile și direcțiile înglobate în liniile directoare prezentate anterior. **Tabelul 13** redă planul de acțiune pentru Comuna Grădinari și Municipality Byala ținând cont de resursele necesare pentru fiecare acțiune propusă prin raportare la perioada de desfășurare, impactul proiectului și sursele de finanțare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

Tabelul 13. Planul de acțiune în implementarea acțiunilor strategice la nivelul social în Comuna Grădinari și Municipality Byala

Acțiuni propuse	Resurse	Termene	Impact	Rolul partenerilor	Surse finanțare
1. Extindere/modernizare capacitate cămin/cămine bătrâni din localitate	<ul style="list-style-type: none"> ➤ financiare ➤ materiale ➤ umane ➤ informaționale 	2023	<ul style="list-style-type: none"> ▪ creșterea gradului de acoperire a numărului de bătrâni îngrijiți în instituții specializate; ▪ creșterea gradului de incluziune socială; ▪ crearea de noi locuri de muncă; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comuna Grădinari, Municipality Byala: identificare linii de finanțare, asigurarea respectării normelor și standardelor europene; coordonarea lucrărilor, s.a. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ surse proprii ▪ surse atrase (fonduri europene, investiții etc.)
2. Construire unitate de îngrijire	<ul style="list-style-type: none"> ➤ financiare ➤ materiale ➤ umane ➤ informaționale 	2023	<ul style="list-style-type: none"> ▪ creșterea gradului de acoperire a numărului de bătrâni îngrijiți în instituții specializate; ▪ creșterea gradului de incluziune socială; ▪ crearea de noi locuri de muncă; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ coordonarea lucrărilor; ▪ asigurarea respectării normelor și standardelor europene 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ surse proprii ▪ surse atrase (fonduri europene, investiții etc.)
3. Continuarea programului de acordare a subvențiilor de către Primărie (subvenție pentru taxa plătită de bătrâni pentru a sta în cămin - pentru locuitorii comunei)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ financiare ➤ materiale ➤ umane ➤ informaționale 	permanent	<ul style="list-style-type: none"> ▪ încurajarea instituționalizării vârstnicilor în cămine de bătrâni; ▪ creșterea gradului de implicare în activitățile sociale; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Municipality Byala, Comuna Grădinari: monitorizare; alocare de resurse s.a. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ surse proprii ▪ surse atrase (fonduri europene, investiții etc.)
4. Continuarea programelor de acordare a ajutoarelor sociale de	<ul style="list-style-type: none"> ➤ financiare ➤ materiale ➤ umane ➤ informaționale 	permanent	<ul style="list-style-type: none"> ▪ creșterea gradului de implicare în activitățile sociale; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Municipality Byala, Comuna Grădinari: monitorizare; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ surse proprii ▪ surse atrase (fonduri

ROMÂNIA - BULGARIA

www.interregbgbg.eu

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

către Primărie și a diverselor ajutoare pentru întreținere			<ul style="list-style-type: none"> creșterea gradului de încredere în autoritățile locale; creșterea nivelului de independență al vârstnicilor; îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice 	alocare de resurse s.a.	europene, investiții etc.)
5. Continuarea proceselor de evaluare a beneficiarilor și de desfășurare a anchetelor sociale	<ul style="list-style-type: none"> financiare materiale umane informaționale 	permanent	<ul style="list-style-type: none"> creșterea gradului de încredere în autoritățile locale; combaterea tentativelor de fraudare a sistemului de asistență socială local; creșterea gradului de implicare în activitățile sociale; 	<ul style="list-style-type: none"> Municipalitatea a Byala, Comuna Grădinari: monitorizare; alocare de resurse s.a. 	<ul style="list-style-type: none"> surse proprii surse atrase (fonduri europene, investiții etc.)
6. Organizarea unor evenimente de tip <i>Zilele porților deschise</i> la căminele pentru bătrâni pentru a încuraja bătrânii și membrii familiei să opteze pentru această variantă instituțională	<ul style="list-style-type: none"> financiare materiale umane informaționale 	permanent	<ul style="list-style-type: none"> creșterea vizibilității acțiunilor de incluziune socială; creșterea încrederii membrilor familiei în a opta pentru varianta instituționalizată de îngrijire a bătrânilor; creșterea încrederii vârstnicilor în instituțiile specializate de îngrijire a acestora; 	<ul style="list-style-type: none"> Comuna Grădinari, Municipalitatea a Byala: identificare liniei de finanțare, asigurarea respectării normelor și standardelor europene; coordonarea activităților, s.a. 	<ul style="list-style-type: none"> surse proprii surse atrase (fonduri europene, investiții etc.)

ROMÂNIA - BULGARIA

www.interregbg.eu

Pag. 64 din 84

UAT COMUNA
GRĂDINARI

7. Cursuri de specializare și dezvoltare a angajaților serviciului social local	<ul style="list-style-type: none"> ➤ financiare ➤ materiale ➤ umane ➤ informaționale 	2023	<ul style="list-style-type: none"> ▪ îmbunătățirea calității serviciilor sociale acordare vârstnicilor; ▪ creșterea încrederii membrilor familiei în a opta pentru varianta instituționalizată de îngrijire a bătrânilor; ▪ creșterea încrederii vârstnicilor în instituțiile specializate de îngrijire a acestora; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comuna Grădinari, Municipality a Byala: identificare linii de finanțare, asigurarea respectării normelor și standardelor europene; coordonarea activităților, s.a. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ surse proprii ▪ surse atrase (fonduri europene, investiții etc.)
8. Extinderea numărului de angajați ai sistemului social local prin crearea de locuri vacante, training-uri și programe de formare;	<ul style="list-style-type: none"> ➤ financiare ➤ materiale ➤ umane ➤ informaționale 	2022	<ul style="list-style-type: none"> ▪ diversificarea tipurilor de servicii și acțiunilor de servicii; ▪ îmbunătățirea calității serviciilor sociale acordare vârstnicilor; ▪ creșterea încrederii membrilor familiei în a opta pentru varianta instituționalizată de îngrijire a bătrânilor; ▪ creșterea încrederii vârstnicilor în instituțiile specializate de îngrijire a acestora; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comuna Grădinari, Municipality a Byala: identificare linii de finanțare, asigurarea respectării normelor europene; coordonarea proceselor de angajare s.a. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ surse proprii ▪ surse atrase (fonduri europene, investiții etc.)
9. Promovarea / înștiințarea	<ul style="list-style-type: none"> ➤ financiare ➤ materiale 	permanent	<ul style="list-style-type: none"> ▪ creșterea gradului de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comuna Grădinari, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ surse proprii

populației cu privire la existența personal calificat pentru îngrijirea bătrânilor la domiciliu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ umane ➤ informaționale 		<p>incluziune socială a vârstnicilor;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ creșterea oportunităților de îngrijire a bătrânilor sau a persoanelor cu dizabilități de către un personal specializat; ▪ creșterea încrederii membrilor familiei în competențele îngrijitorilor și, optarea într-o măsură tot mai mare, pentru această variantă; 	Municipalitate a Byala: identificare liniei de finanțare, coordonarea activităților de informare, delegarea persoanelor avizat, monitorizarea acțiunilor.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ surse atrase (fonduri europene, investiții etc.)
10. Programe de dezvoltare și reconversie profesională	<ul style="list-style-type: none"> ➤ financiare ➤ materiale ➤ umane ➤ informaționale 	2023 ani	<ul style="list-style-type: none"> ▪ creșterea forței de muncă; ▪ creșterea încrederii vârstnicilor în instituțiile administrative; ▪ creșterea gradului de incluziune socială a vârstnicilor; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comuna Grădinari, Municipalitate a Byala: identificare liniei de finanțare, coordonarea activităților de informare, delegarea personalului avizat, monitorizarea acțiunilor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ surse proprii ▪ surse atrase (fonduri europene, investiții etc.)
11. Implicarea în activități de voluntariat a persoanelor vârstnice	<ul style="list-style-type: none"> ➤ financiare ➤ materiale ➤ umane ➤ informaționale 	permanent	<ul style="list-style-type: none"> ▪ creșterea încrederii vârstnicilor în instituțiile administrative; ▪ creșterea gradului de incluziune socială a vârstnicilor; ▪ creșterea sentimentului de apartenență a vârstnicilor; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comuna Grădinari, Municipalitate a Byala: identificare liniei de finanțare, delegarea personalului avizat, monitorizarea acțiunilor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ surse proprii ▪ surse atrase (fonduri europene, investiții etc.)

			<ul style="list-style-type: none"> creșterea calității vieții la nivel general 		
12. Parteneriate cu antreprenori locali în vederea facilitării accesului pe piața muncii	<ul style="list-style-type: none"> financiare materiale umane informaționale 	2022	<ul style="list-style-type: none"> creșterea forței de muncă; creșterea încrederii vârstnicilor în instituțiile administrative; creșterea gradului de incluziune socială a vârstnicilor; 	<ul style="list-style-type: none"> Comuna Grădinari, Municipality a Byala: inițierea discuțiilor și programelor de parteneriat, trasarea direcțiilor de acțiune s.a. 	<ul style="list-style-type: none"> surse proprii surse atrase (fonduri europene, investiții etc.)
13. Campanii de informare, distribuire pliante și caravane mobile în cadrul localității;	<ul style="list-style-type: none"> financiare materiale umane informaționale 	anual	<ul style="list-style-type: none"> creșterea gradului de informare a cetățenilor creșterea încrederii vârstnicilor în instituțiile administrative; creșterea gradului de incluziune socială a vârstnicilor; 	<ul style="list-style-type: none"> Comuna Grădinari, Municipality a Byala: identificare linii de finanțare, coordonarea activităților de informare, delegarea personalului avizat, monitorizarea acțiunilor. 	<ul style="list-style-type: none"> surse proprii surse atrase (fonduri europene, investiții etc.)
14. Campanii de informare în rândul populației vârstnice cu privire la importanța sectorului tehnologic și digital în activitățile de zi cu zi ale acestora prin organizarea de seminare informative, distribuirea de pliante și organizarea	<ul style="list-style-type: none"> financiare materiale umane informaționale 	anual	<ul style="list-style-type: none"> dezvoltarea competențelor digitale în rândul populației vârstnice; creșterea gradului de comprehensiune a vârstnicilor în raport cu noile tehnologii și mediul online; creșterea încrederii vârstnicilor în instituțiile administrative; creșterea gradului de 	<ul style="list-style-type: none"> Comuna Grădinari, Municipality a Byala: identificare linii de finanțare, coordonarea activităților de informare, delegarea personalului avizat, monitorizarea acțiunilor. 	<ul style="list-style-type: none"> surse proprii surse atrase (fonduri europene, investiții etc.)

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

de caravane mobile în cadrul localității			incluziune socială a vârstnicilor;		
15. Programe de învățare a vârstnicilor și de deprindere a aptitudinilor elementare în aria competențelor digitale	<ul style="list-style-type: none"> ➢ financiare ➢ materiale ➢ umane ➢ informaționale 	anual	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dezvoltarea competențelor digitale în rândul populației vârstnice; ▪ creșterea gradului de comprehensiune a vârstnicilor în raport cu noile tehnologii și mediul online; ▪ creșterea încrederii vârstnicilor în instituțiile administrative; ▪ creșterea gradului de incluziune socială a vârstnicilor; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comuna Grădinari, Municipality a Byala: identificare linii de finanțare, delegare personal competent pentru susținerea cursurilor, monitorizarea acțiunilor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ surse proprii ▪ surse atrase (fonduri europene, investiții etc.)
16. Constituie a unor platforme online dedicate persoanelor vârstnice și necesităților lor	<ul style="list-style-type: none"> ➢ financiare ➢ materiale ➢ umane ➢ informaționale 	permanent	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dezvoltarea competențelor digitale în rândul populației vârstnice; ▪ creșterea gradului de comprehensiune a vârstnicilor în raport cu noile tehnologii și mediul online; ▪ creșterea încrederii vârstnicilor în instituțiile administrative; ▪ creșterea gradului de incluziune socială a vârstnicilor; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comuna Grădinari, Municipality a Byala: identificare linii de finanțare, monitorizare etape lucrări, identificarea serviciilor ce pot fi integrate în platformă s.a. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ surse proprii ▪ surse atrase (fonduri europene, investiții etc.)

17. Spectacole și activități cu tematică specifică	<ul style="list-style-type: none"> ➤ financiare ➤ materiale ➤ umane ➤ informaționale 	permanent	<ul style="list-style-type: none"> ▪ satisfacerea nevoilor sociale, culturale și de relaționare a vârstnicilor; ▪ diversificarea activităților cotidiene întreprinse de vârstnici; ▪ creșterea gradului de incluziune socială a vârstnicilor; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comuna Grădinari, Municipality a Byala: identificare linii de finanțare, monitorizare activități, elaborare program de activități specifice pentru vârstnici. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ surse proprii ▪ surse atrase (fonduri europene, investiții etc.)
18. Încurajare a turismului la nivelul celor două localități, având ca grup țintă principal vârstnicii	<ul style="list-style-type: none"> ➤ financiare ➤ materiale ➤ umane ➤ informaționale 	permanent	<ul style="list-style-type: none"> ▪ deprinderea de noi experiențe culturale; ▪ satisfacerea nevoilor sociale, culturale și de relaționare a vârstnicilor; ▪ diversificarea activităților cotidiene întreprinse de vârstnici; ▪ creșterea gradului de incluziune socială a vârstnicilor; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comuna Grădinari, Municipality a Byala: identificare linii de finanțare, monitorizare activități, stabilire program și trasee turistice. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ surse proprii ▪ surse atrase (fonduri europene, investiții etc.)

Sursa: Autorul

4.4. Tabel financiar indicativ. Indicatori de monitorizare și actualizare a strategiei

Subcapitolul prezent redă aspectele financiare și indicatorii de monitorizare a strategiei prin raportare la măsurile și proiectele trasate prin liniile directe descrise anterior.

Tabelul 14. Tabel financiar indicativ de monitorizare și actualizare a strategiei

Acțiuni propuse	Rezultat	Buget	Indicatori de monitorizare
1. Extindere/modernizare capacitate cămin/cămine bătrâni din localitate	➤ 1 cămin pentru bătrâni modernizat	▪ 100.000 euro	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nr. paturi achiziționate; ▪ nr. unități aparatură medicală achiziționate; ▪ nr. camere recondiționate
2. Construire unitate de îngrijire	➤ 1 centru rezidențial pentru persoane vârstnice construit	▪ 200.000 euro	<ul style="list-style-type: none"> ▪ construirea centrului ▪ nr. unități aparatură medicală achiziționate pentru echipare;
3. Continuarea programului de acordare a subvențiilor de către Primărie (subvenție pentru taxa plătită de bătrâni pentru a sta în cămin - pentru locuitorii comunei)	➤ program de acordare a subvențiilor de către Primărie	▪ 10.000 anual euro	▪ Nr. subvenții alocate
4. Continuarea programelor de acordare a ajutoarelor sociale de către Primărie și a diverselor ajutoare pentru întreținere	➤ programe de acordare a ajutoarelor sociale de către Primărie	▪ 15.000 anual euro	▪ Nr. ajutoare sociale alocate
5. Continuarea proceselor de evaluare a beneficiarilor și de desfășurare a anchetelor sociale	<ul style="list-style-type: none"> ➤ beneficiari evaluați ➤ anchete sociale derulate 	▪ 10.000 anual euro	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nr. anchete sociale întreprinse; ▪ Nr. evaluări a beneficiarilor de servicii sociale întreprinse
6. Organizarea unor evenimente de	➤ activități organizate în	▪ 4.000 euro	▪ Nr. de evenimente desfășurate;

tip <i>Zilele porților deschise</i> la căminele pentru bătrâni pentru a încuraja bătrânii și membrii familiei să opteze pentru această variantă instituțională	centrul/centrele pentru persoane vârstnice pentru informarea și încurajarea vârstnicilor și a membrilor familiei să opteze pentru această opțiune		<ul style="list-style-type: none"> Nr. de persoane participante la eveniment
7. Cursuri de specializare și dezvoltare a angajaților serviciului social local	<ul style="list-style-type: none"> 3 cursuri de formare desfășurate din 2 în 2 ani 	<ul style="list-style-type: none"> 500 euro per angajat 	<ul style="list-style-type: none"> Nr. de angajați instruiți/ formați Nr. de cursuri organizate
8. Extinderea numărului de angajați ai sistemului social local prin crearea de locuri vacante, training-uri și programe de formare;	<ul style="list-style-type: none"> locuri de muncă nou create 	<ul style="list-style-type: none"> 1.000 euro per angajat 	<ul style="list-style-type: none"> Nr. persoanelor angajate; Nr. de training-uri de formare
9. Promovarea / înștiințarea populației cu privire la existența de personal calificat pentru îngrijirea bătrânilor la domiciliu	<ul style="list-style-type: none"> 1 campanie de informare 	<ul style="list-style-type: none"> 6.000 euro 	<ul style="list-style-type: none"> Nr. de persoane informate; Nr. de pliante distribuite Nr. de conferințe/ateliere susținute
10. Programe de dezvoltare și reconversie profesională	<ul style="list-style-type: none"> 4-5 programe anuale de formare și reconversie 	<ul style="list-style-type: none"> 3.000 euro pe an 	<ul style="list-style-type: none"> Nr. de persoane care au beneficiat de programe
11. Implicarea în de activități voluntariat a persoanelor vârstnice	<ul style="list-style-type: none"> 1 program de voluntariat conceput pentru vârstnici 	<ul style="list-style-type: none"> 2.000 euro 	<ul style="list-style-type: none"> Nr. de persoane implicate în program; Nr. de activități desfășurate
12. Parteneriate cu antreprenori	<ul style="list-style-type: none"> 1 parteneriat cu antreprenori 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> Nr. de persoane care au beneficiat

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

locali în vederea facilitării accesului pe piața muncii	locali		de colaborare
13. Campanii de informare, distribuie pliante și caravane mobile în cadrul localității;	➤ 1 campanie de informare	▪ 6.000 euro	<ul style="list-style-type: none"> Nr. de persoane informate; Nr. de pliante distribuite Nr. de conferințe/ateliere susținute; Nr. gospodăriilor la care a ajuns caravana mobilă
14. Campanii de informare în rândul populației vârstnice cu privire la importanța sectorului tehnologic și digital în activitățile de zi cu zi ale acestora prin organizarea de seminare informative, distribuirea de pliante și organizarea de caravane mobile în cadrul localității	➤ 1 campanie de informare	▪ 6.000 euro	<ul style="list-style-type: none"> Nr. de persoane informate; Nr. de pliante distribuite Nr. de conferințe/ateliere susținute; Nr. gospodăriilor la care a ajuns caravana mobilă
15. Programe de învățare a vârstnicilor și de deprindere a aptitudinilor elementare în aria competențelor digitale	➤ 1 program de învățare	▪ 25.000 de euro	<ul style="list-style-type: none"> Nr. de unități digitale achiziționate pentru învățare și utilizare; Nr. de persoane înscrise în program;
16. Constituirea unor platforme online	➤ 1 platformă online pentru	▪ 3.000 euro	<ul style="list-style-type: none"> existența platformei;

ROMÂNIA - BULGARIA

www.interregobg.eu

UAT COMUNA
GRĂDINARI

Pag. 72 din 84

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

dedicate persoanelor vârstnice și necesităților lor	vârstnici		<ul style="list-style-type: none">Nr. de accesări al platformei;Nr. de servicii online regăsite în cadrul acesteia.
17. Spectacole activități tematică specifică și cu	➤ 1 eveniment cultural anual dedicat vârstnicilor	<ul style="list-style-type: none">10.000 euro	<ul style="list-style-type: none">Nr. de participanți
18. Încurajarea turismului la nivelul celor două localități, având ca grup țintă principal vârstnicii	➤ min. 1 vizită anuală localitatea parteneră	<ul style="list-style-type: none">4.000 euro	<ul style="list-style-type: none">Nr. de persoane vârstnice care au participat

Sursa: Autorul

Concluzii

Conchidem acest studiu cu o trecere succintă în revistă a principalelor elemente cu caracter concluziv generate în urma efectuării cercetării situației persoanelor vârstnice la nivelul celor două localități. Observațiile finale sunt împărțite pe cele trei domenii asupra cărora a fost făcută analiza SWOT a localităților.

Pentru sfera socio-economică un element favorabil identificat în cadrul ambelor localități îl constituie **creșterea veniturilor medii lunare** acest aspect constituind un punct forte în încercarea autorităților de a reduce riscul sărăciei și excluziunii sociale în rândul persoanelor vârstnice. Alte aspecte identificate în această dimensiune:

- **distribuția pe sexe** cunoaște o pondere inegală existând cu aproximativ 20% mai multe femei de peste 65 de ani atât în Comuna Grădinari, cât și în Municipality Byala;
- **rata sărăciei și nivelul excluziunii sociale** cunosc ponderi foarte ridicate în cazul populației vârstnice la nivelul României, ajungând la **32,8%**. **Situația în cazul Municipality Byala este una favorabilă**, deși la nivelul național riscul de sărăcie este de 29,2%, în cadrul Districtului Ruse rata sărăciei și excluziunii sociale în rândul persoanelor de peste 65 de ani este de numai 5,5%. Totuși se remarcă o problemă întâmpinată la nivel național, rata sărăciei fiind cu 24% mai mare pentru o persoană de peste 65 de ani care locuiește singură în gospodărie față de o persoană sub această vârstă.

În ceea ce privește **competențele exercitate de către autoritățile locale** s-au putut remarca următoarele aspecte:

- **bună gestionare a serviciilor din sectorul social** în cadrul ambelor localități;
- **capacitate limitată a centrelor rezidențiale** de îngrijire a persoanelor vârstnice;
- **lipsa unor proiecte derulate din fonduri proprii** în domeniul serviciilor sociale de către ambele primării;
- **pentru Comuna Grădinari** se remarcă lipsa unor măsuri concrete de îmbătrânire activă sau a unui plan de aplicare la nivel local.

Ultima dimensiune analizată, **calitatea și tipul serviciilor oferite persoanelor în vârstă** prezintă următoarea situație:

- **arie diversificată de desfășurare a activităților sociale** manifestată prin existența mai multor tipuri de servicii de îngrijire permanentă sau temporară a persoanelor vârstnice la domiciliu;
- la nivelul Comunei Grădinari se remarcă un **număr relativ redus al asistenților sociali** și al personalului alocat îndeplinirii sarcinilor din sectorul asistenței

sociale dedicat persoanelor vârstnice în vreme ce Municipality Byala prezintă un singur centru de îngrijire a persoanelor vârstnice;

- **proiecte inovative și măsuri de îngrijire a persoanelor vârstnice aplicate eficient** la nivelul ambelor localități. Dintre acestea se remarcă existența a două tipuri de servicii de oferire a unei mese calde de care beneficiază cu preponderență persoanele vârstnice în cadrul Municipality Byala și de un program de **asigurare a hranei persoanelor vârstnice în situații de criză** prin existența unui proiect desfășurat în prezent în timpul pandemiei de COVID 19 tot la nivelul Municipality Byala.

Pe baza elementelor constatate la nivelul Comunei Grădinari și a Municipality Byala au fost propuse o serie de măsuri strategice sub forma unui plan de acțiune pentru cele două localități, menit să accelereze procesul de conștientizare a populației cu privire la noțiunile din sfera incluziunii sociale și să contribuie la modernizarea și tehnologizarea serviciilor oferite de cele două unități administrative în sprijinirea persoanelor vârstnice.

Sintetizând, prin elaborarea prezentei Strategii, s-a urmărit trasarea unor direcții clare de acțiune care să contribuie la îmbunătățirea calității vieții vârstnicilor din localitățile Grădinari și Byala, prin creșterea gradului de incluziune socială și prin măsuri de îmbătrânire activă, pornind de la aspectele concrete ce caracterizează serviciile sociale specifice localităților analizate.

Bibliografie

1. Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială. (n.d.) Ce sunt serviciile sociale?, disponibil la adresa <http://www.mmanpis.ro/evaluare-servicii-sociale/>, accesat la data de 8.05.2020
2. Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială. (n.d.) Categoriile de beneficiari, disponibil la adresa <http://www.mmanpis.ro/evaluare-servicii-sociale/>, accesat la data de 8.05.2020
3. Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială. (n.d.) Regimul juridic al furnizorului de servicii sociale, disponibil la adresa <http://www.mmanpis.ro/evaluare-servicii-sociale/>, accesat la data de 8.05.2020
4. Banca Mondială (2014) Viață Lungă, Activă și În Forță Promovarea îmbătrânirii active în România, disponibil la adresa http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/2016/Raport_Active_AgingRomanianTranslation-RO.pdf, accesat la data de 18. 05.2020
5. Banca Mondială. (2020) Speranța medie de viață în anul 2017, disponibil la adresa https://www.google.com/publicdata/explore?ds=d5bncppjof8f9_&met_y=sp_dyn_le00_in&idim=country:BGR:BEL:ROU&hl=ro&dl=ro, accesat la data de 15.05.2020
6. Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice, Incluziunea socială a persoanelor vârstnice, 2013, pag.6, http://www.cnpv.ro/pdf/analize2013/Incluziunea_sociala_a_persoanelor_varstnice_2013.pdf (accesat la data de 16. 05.2020)
7. Comisia Europeană. (n.d.) Transformation of Health and Care in the Digital Single Market, disponibil la adresa <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/ehealth>, accesat la data de 11.05.2020
8. Comisia Europeană. (2012) Improving the quality of life of the elderly, disponibil la adresa <https://cordis.europa.eu/article/id/89268-improving-the-quality-of-life-of-the-elderly>, accesat la data de 12.05.2020
9. Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice, Incluziunea socială a persoanelor vârstnice, 2013, pag 3, disponibil la adresa, http://www.cnpv.ro/pdf/analize2013/Incluziunea_sociala_a_persoanelor_varstnice_2013.pdf, accesat la data de 11.05. 2020
10. Comisia Europeană. (2018) e-Health platform to improve lifestyle for elderly, disponibil la adresa <https://cordis.europa.eu/article/id/123402-ehealth-platform-to-improve-lifestyle-for-elderly>, accesat la data de 11.05.2020
11. Comisia Europeană. (2020) Shaping Europe's digital future, disponibil la adresa <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/platformuptakeeu-assessing-state-art-and-supporting-uptake-and-evolution-open-service-platforms>, accesat la

data de 12.05.2020

12. Direcția Politici Servicii Sociale. (n.d.) Servicii Sociale Adresate Persoanelor Vârstnice, disponibil la adresa <https://www.servicii-sociale.gov.ro/ro/persoane-varstnice>, accesat la data de 12.05.2020
13. European Commission, Country Report Bulgaria 2017, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-european-semester-country-report-bulgaria-en_3.pdf (accesat la data de 18.05.2020)
14. EGOV.BG, The government services and information portal, <https://egov.bg/wps/portal/en/egov/institutions/ministries/0006> (accesat la data de 10.05.2020)
15. Guvernul Bulgariei. Strategia Națională de Reducere a Sărăciei și Promovare a Incluziunii Sociale disponibil la adresa <http://www.strategy.bg/FileHandler.ashx?fileId=9429>, accesat la data de 19.05.2020
16. Guvernul Bulgariei. Strategia Națională de Reducere a Sărăciei și Promovare a Incluziunii Sociale disponibil la adresa <http://www.strategy.bg/FileHandler.ashx?fileId=9429>, accesat la data de 19.05.2020
17. Guvernul României. (2000) H.G. nr. 886/2000, dispnibil la adresa http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Legislatie/Asistenta-sociala-2018/HG_886_2000_la_18-01-2018.pdf, accesat la data de 11.05.2020
18. Parlamentul României. (2000) Legea Nr. 17 din 6 martie 2000 *** Republicată privind asistența socială a persoanelor vârstnice.
19. Guvernul României. (2016) Programul de interes național "Creșterea calității vieții persoanelor vârstnice din căminele pentru persoane vârstnice", disponibil la adresa <https://lege5.ro/Gratuit/gezdgobvge3q/programul-de-interes-national-cresterea-calitatii-vietii-persoanelor-varstnice-din-caminele-pentru-persoane-varstnice-din-06072016>, accesat la data de 11.05.2020
20. Guvernul României. (2019) Codul administrativ din 03.07.2019, disponibil la adresa <https://lege5.ro/Gratuit/gm2dcnrygm3q/codul-administrativ-din-03072019>, accesat la datat de 12.05.2020
21. Guvernul României. (n.d.) Servicii Sociale Adresate Persoanelor Vârstnice, disponibil la adresa <https://www.servicii-sociale.gov.ro/ro/persoane-varstnice>, accesat la data de 12.05.2020
22. Guvernul României. (2019) Standardele minime de calitate pentru serviciile sociale cu cazare organizate ca centre rezidențiale destinate persoanelor vârstnice, aplicabile următoarelor categorii de servicii sociale prevăzute în Nomenclatorul serviciilor sociale aprobat prin H.G. nr.867/2015, cu modificările și completările ulterioare, disponibil la adresa <http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/2019/20190225->

Anexa-1.pdf, accesat la data de 09.05.2020

23. Guvernul României. (2009) Ordonanța de urgență nr. 6/2009 privind instituirea pensiei sociale minime garantate, cu modificările și completările ulterioare, disponibil la adresa <https://lege5.ro/Gratuit/gezdenbxg4/ordonanta-de-urgenta-nr-6-2009-privind-instituirea-indemnizatiei-sociale-pentru-pensionari>, accesat la data de 13.05.2020
24. Informații Municipality Byala
25. Informații UAT Comuna Grădinari
26. Institutul Național de Statistică. (n.d.) PNS102D - Pensia medie lunara de asigurări sociale de stat si agricultori, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare si județe, pe trimestre si ani, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 13.05.2020
27. Institutul Național de Statistică. (n.d) SAR102B - Rata sărăciei relative, pe grupe de vârstă, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 13.05.2020
28. Institutul Național de Statistică. (n.d) SAR102D - Rata sărăciei relative, pe regiuni de dezvoltare si macroregiuni, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 13.05.2020
29. Institutul Național de Statistică. (n.d.) SAR111B - Rata riscului de sărăcie sau excluziune sociala (AROPE), pe grupe de vârstă, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 13.05.2020
30. Institutul Național de Statistică. (n.d.) POP106A - Populația rezidentă la 1 iulie pe grupe de vârstă si vârste, sexe, medii de rezidentă, macroregiuni, regiuni de dezvoltare si județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 15.05.2020
31. Informații Direcția de Asistență Socială - Byala
32. Institutul Național de Statistică. (n.d.) ASS117B - Prestații acordate persoanelor cu handicap pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare si județe, disponibil la adresa <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#!/pages/tables/insse-table>, accesat la data de 12.05.2020
33. Ministerul Muncii și Protecției Sociale. (2020) Servicii sociale licențiate în baza legii 197/2012 - 10 aprilie 2020, disponibil la adresa http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/10042020_Servicii_Sociale.pdf, accesat la data de 16.05.2020
34. Ministerul Muncii. (2015) Îmbunătățirea calității vieții vârstnicilor, ținta principală a Strategiei Naționale pentru Promovarea Îmbătrânirii Active și Protecția Persoanelor Vârstnice, aprobată astăzi de Guvern, disponibil la adresa

- <http://www.mmuncii.ro/j33/index.php/ro/comunicare/comunicate-de-presa/3954-cp-imbattranire-15072015>, accesat la data de 11.04.2020
35. Ministerul Muncii. (2015) Strategia Națională de Reducere a Sărăciei și Promovare a Incluziunii Sociale 2015-2020, disponibil la adresa http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/2016/StrategyVol1RO_web.pdf, accesat la data de 25.05.2020
36. Ministerul Muncii. (n.d.) Protecția Drepturilor Persoanei Vârstnice - Îmbătrânire Activă, disponibil la adresa <http://www.mmuncii.ro/j33/index.php/ro/legislatie/asistenta-sociala/servicii-sociale-si-incluziune-sociala>, accesat la data de 11.05.2020
37. Parlamentul României. (2000) Servicii comunitare pentru persoanele vârstnice | Lege 17/2000, disponibil la adresa <https://lege5.ro/Gratuit/gi4diobsha/asistenta-sociala-a-persoanelor-varstnice-lege-292-2011?dp=gu4tinbsgiytg>, accesat la data de 12.05.2020
38. Parlamentul României. (2001) Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat cu modificările și completările ulterioare, disponibil la adresa <https://lege5.ro/Gratuit/gmztknbu/legea-nr-416-2001-privind-venitul-minim-garantat>, accesat la data de 13.05.2020
39. Paramentul României. (2011) Lege Nr. 292/2011 din 20 decembrie 2011, disponibil la adresa http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Legislatie/Asistenta-sociala-2018/Legea_asistentei_sociale_18012018.pdf, accesat la data de 11.04.2020
40. Stanley J. Brody în George Neamțu. (2011) Tratat de Asistență Socială, Editura Polirom, București
41. United Nations. (n.d.) World Population Ageing: 1950 - 2050, disponibil la adresa <http://www.un.org/esa/population/publications/worldageing19502050/>, accesat la data de 11.05.2020
42. United Nations. (2015) World Population Ageing 2015 - Report, New York 2015, pag 2, disponibil la adresa http://www.un.org/en/development/desa/population/publications/pdf/ageing/WPA2015_Report.pdf, accesat la data de .05.2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

Anexe

Programe desfășurate de Municipality Byala în sectorul asistenței sociale

Nr. crt.	Nr. și data acordului de finanțare / propunerea de proiect	Program operațional /OP/	Obiectul / domeniul de aplicare al acordului de finanțare / al propunerii de proiect	Durată	Stare
1	BG03-PS01-30 din 11.12.2015 Nr. pe anexa: BG03-PS01-0054 / 01.09.2016	OP „Dezvoltarea resurselor umane” 2014-2020, Beneficiarul este ASA, iar municipalitatea din Byala este partener de proiect.	„Acceptați-mă 2015”. Proiectul constă în furnizarea serviciului: „Îngrijire” pentru plasarea copiilor în familii adoptive.	Etapa 2 este implementată în perioada 01.11.2016 până la 31.12.2020.	În progres
2	DBFP: BG05M9OR001-2.004-0050-C01 din 13.07.2016. Următoarea anexă a fost semnată pentru prelungirea duratei contractului până la 31.12.2020.	Procedura de acordare directă BG05M9OP001-2.004 „Servicii de dezvoltare a copilăriei timpurii”, axa prioritară 2: „Reducerea sărăciei și promovarea incluziunii sociale”, prioritate de investiție Nr. 3: „Creșterea accesului la servicii accesibile, durabil și de înaltă calitate, incluzând servicii de sănătate și servicii sociale de interes general”, Obiectivul specific 3 al Proiectului 3: „Reducerea numărului de copii și tineri plasați în instituții prin furnizarea de servicii sociale și de sănătate în comunitate” a OP „Dezvoltarea resurselor umane 2014-2020.”	"Furnizarea de servicii pentru dezvoltarea copiilor timpurii pe teritoriul Municipality Byala, Districtul Ruse". Proiectul constă în furnizarea de servicii pentru dezvoltarea copilăriei timpurii: consiliere pentru sănătate pentru copii, consiliere și asistență pentru familie, intervenție timpurie în dizabilitate, formarea și dezvoltarea abilităților parentale, sprijin pedagogic individual pentru copiii cu dizabilități, școala de vară, managementul serviciilor. În 2019, proiectul acoperă 101 copii și 53 de familii din toate localitățile Municipality.	Perioada de implementare a proiectului: 15.07.2016 până la 31.12.2020	În progres
3	Contract de finanțare Nr. BG05FMOP001-	Programul operațional de asistență alimentară și / sau material de bază din Fondul pentru	"Asigurarea prânzului cald în orașul Byala, Districtul Ruse."	Data începerii serviciului: 01.07.2016	Proiectul s-a încheiat pe 30.04.2020,

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

Nr. crt.	Nr. și data acordului de finanțare / propunerea de proiect	Program operațional /OP/	Obiectul / domeniul de aplicare al acordului de finanțare / al propunerii de proiect	Durată	Stare
	3.002-0062-C01	asistență europeană pentru persoanele cele mai defavorizate din Bulgaria 2014-2020, operațiunea 3 „Oferirea unui prânz cald”.	Asigurarea serviciului către 80 de utilizatori.	Sfârșitul proiectului: 30.04.2020	dar are o continuare cu finanțare națională din 01.05.2020.
4	Contract de finanțare № ΦC01-0437/23.04.2020 r.	Programul țintă „Prânz cald la domiciliu în caz de urgență - 2020”, finanțarea este asigurată de Agenția de Asistență Socială.	”Suport vizat cu un prânz cald în municipiitatea Byala” Furnizarea serviciului către 110 utilizatori.	33 de zile lucrătoare, de la 01.05.2020 la 19.06.2020	În progres
5	№ al proiectului: 16.5.2.015, ROBG-278, depus la 15.03.2016 Beneficiar principal: Municipiitatea Byala, partener de proiect - Municipiitatea Grădinari din Republica România Acordul de finanțare № 12889 din 28.01.2019 între Primăria Byala în calitate de beneficiar principal și Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice din România.	Interreg V - A Romania-Bulgaria.	Proiect: “SoBy - Improved Coordination and Social Policies between Municipality of Byala and Commune Grădinari for Effective Cross-border Region” project code 16.5.2.015, eMs code ROBG-278 Proiectul prevede: finalizarea unei locuințe pentru persoanele în vârstă din orașul Byala, livrarea și instalarea de mobilier și echipamente, livrarea și instalarea echipamentelor specializate pentru medici și stomatologi, telemedicină, planificarea verticală a zonei înconjurătoare din jurul clădirii, dezvoltarea unei strategii comune pentru persoanele în vârstă, crearea unui sistem informațional pentru schimbul între departamentele sociale ale Grădinariilor și Byala, evenimente sociale comune pentru vârstnici	Proiectul este planificat să fie implementat pe o perioadă de 24 de luni: 2 februarie 2019 până la 1 februarie 2021.	În progres

ROMÂNIA - BULGARIA

www.interregrobg.eu

UAT COMUNA
GRĂDINARI

Pag. 81 din 84

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

GUVERNUL ROMÂNIEI

MUNICIPALITATEA BYALA

Nr. crt.	Nr. și data acordului de finanțare / propunerea de proiect	Program operațional /OP/	Obiectul / domeniul de aplicare al acordului de finanțare / al propunerii de proiect	Durată	Stare
			etc.		
6	Prin decizia Consiliului de Miniștri nr. 83 din 06.02.2020. A fost aprobat Planul Național de Acțiune pentru Ocuparea Forței de Muncă pentru 2020, care introduce Programul Național „Furnizarea de îngrijire în mediul casnic”, aprobat prin Ordinul № RD01-87 din 10.02.2020. al ministrului muncii și politicii sociale.	Programul național „Furnizarea de îngrijiri în mediul casnic”	„Asigurarea îngrijirii la domiciliu” Asigurarea ocupării persoanelor șomere în activități legate de furnizarea de îngrijiri personale în mediul de origine persoanelor cu 80-89,99% procente de capacitate de muncă redusă permanent sau tip și grad de handicap cu anumite asistențe străine și persoanelor de peste 65 de ani. vârstă incapacabilă să se auto-îngrijească, care nu sunt certificate prin ordinul relevant al organismelor de expertiză medicală din Republica Bulgaria. În aprilie, 30 de contracte de muncă au fost încheiate pentru funcția de „Asistent intern” și 52 de contracte cu utilizatorii pentru utilizarea serviciului social.	Termen limită de depunere - până la 31.12.2020.	În progres
7	Acord tripartit № FS01-0173 / 31.07.2019 între Institutul Național de Securitate Socială, Agenția de Asistență Socială și Municipality Byala.	Mecanism de asistență personală conform Legii privind asistența personală	„Mecanism de asistență personală” Începând cu 01.03.2020 utilizatorii serviciului sunt 64, dintre care: 1. persoanele cu drept de ajutor extern și anumite 90 și peste 90 la sută capacitate de muncă redusă permanentă sau tip și grad de handicap; 2. copiii cu drept de asistență străină cu un anumit tip de 50 și peste 50 la sută și grad de handicap	Municipalitatea Byala oferă serviciul social din 01.09.2019, iar termenul de furnizare a serviciului este în funcție de nevoile utilizatorului - există contracte pe termen până în 2023)	În progres

ROMANIA - BULGARIA

www.interregbgeu

UAT COMUNA
GRĂDINARI

Pag. 82 din 84

Nr. crt.	Nr. și data acordului de finanțare / propunerea de proiect	Program operațional /OP/	Obiectul / domeniul de aplicare al acordului de finanțare / al propunerii de proiect	Durată	Stare
			<p>sau grad de capacitate de muncă redusă permanent;</p> <p>3. copiii fără dreptul la asistență străină cu un anumit tip de 90 și peste 90% și grad de handicap sau grad de capacitate de muncă redusă permanent.</p> <p>Scopul principal este de a depăși excluziunea socială și sărăcia, prin îmbunătățirea calității vieții și a accesului la servicii sociale și de sănătate. Serviciile sociale oferite sunt servicii de asistență personală (asistent personal), servicii pentru activități comunale (asistentă la domiciliu), servicii de incluziune socială (asistent social).</p> <p>Acest proiect este o continuare a serviciilor „Asistent personal”, „Asistent la domiciliu” și „Asistent social”, care au fost furnizate până la 31.08.2019 și sunt finanțate din fonduri naționale, iar în anii precedenți din fonduri europene.</p>		
8	Propunere de proiect cu ent. Nr.reg. : BG05M9OP001-2.101-0136 din 23.04.2020	OP "Dezvoltarea resurselor umane", BG05M9OP001-2.101 - "Îngrijirea de către persoanele în vârstă și persoanele cu dizabilități - Componenta 3"	<p>Propunere de proiect „Îngrijirea patronajelor în Municipality Byala”.</p> <p>Numărul de utilizatori care vor acoperi proiectul este de 61 de persoane.</p>	Durată - 10 luni	Propunerea noastră de proiect se află în stadiul evaluării de către Comitetul de Evaluare.

Sursa: Municipality Byala

UNIUNEA EUROPEANĂ
FONDUL EUROPEAN PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ
INVESTIM ÎN VIITORUL TĂU!

UAT Comuna Grădinari

Strada Argeşului, nr. 338, judeţul Giurgiu, Telefon: 0246251514, Fax: 0246251514

Proiectul „SoBy: Îmbunătăţirea coordonării şi a politicilor sociale din Municipality Byla şi comuna Grădinari pentru o regiune transfrontalieră mai eficientă” este co-finanţat de către Uniunea Europeană prin Programul Interreg V-A România - Bulgaria.

SoBy: Îmbunătăţirea coordonării şi a politicilor sociale din Municipality Byla şi comuna Grădinari pentru o regiune transfrontalieră mai eficientă - Cod: ROBG-278

Editorul materialului:

Comuna Grădinari, Judeţul Giurgiu

Data publicării:

Iulie 2020

Conţinutul acestui document nu reprezintă în mod necesar poziţia oficială a Uniunii Europene.